

Savaitės įvykiai

Vatikane prasidėjo vyskupų sinodas, kurio tikslas peržvelgti Katalikų Bažnyčios padėtį buvusiame Rytiniame Europos bloke ir apsvastyti dvasinio atsinaujinimo reikalą. Sinodas užtruks iki gruodžio 14 d. Tai pirmas tokios rūšies suvažiavimas po to, kai Rytinėje Europoje pradėjo byrėti komunizmas. Svečių teisėmis dalyvauja ir kitų religinių bendruomenių atstovai.

Nelson Mandela, kovotojas prieš apartheidą ir Pietų Afrikos Tautinio Kongreso vadovas, antrą kartą buvo atvykęs į JAV. Šįkart jis visą energiją panaudojo, mobilizuodamas finansinę pagalbą išmontuoti rasinei diskriminacijai Pietų Afrikoje. Jis susitikio su daugelio valdinių ir privačių organizacijų atstovais ir kalbėjo Jungtinėse Tautose. Visur prašė pinigų, bet tik tada, kada pasakys patys afrikiečiai, nes dabar dar esama pavojaus, kad baltųjų valdžia juos pasiglemš.

Kinijos vadai, norėdami atstatyti savo pašlijusią reputaciją tarptautinėje plotmėje, kreipėsi į Olimpinių komitetą, siūlydami Beijinge 2000-ais metais ruošti vasaros žaidimus. Nežinia, koks bus Komiteto atsakymas, bet jau dabar per daug aišku, kad Kinijai politika, o ne sportas galvoje. Komitetas sprendimą dėl vietos darys tik 1993 m. rugsėjo mėn. Kandidatais jau yra Berlynas, Brazilia, Istanbulas, Manchester, Milanai ir Sydney.

Ukraina 90% nubalsavo už nepriklausomybę ir savo prezidentu išrinko Leonidą Kravčuką, kuris 30 metų buvo komunistų ideologas ir darbuotojas, bet po nepasisekusio pučo Sovietų Sąjungoje rugpjūčio mėnesį perėjo į nepriklausomybininkų pusę. Ukrainą pirmoji pripažino Rusijos respublika. Laukiama, kad netrukus pripažins Lenkija, Kanada ir gal JAV. JAV Valstybės sekretorius James Baker lankysis Ukrainoje ir diskutuos branduolinių ginklų klausimą. Ukraina jau turi savo planą dėl atominio ginklų — ji siūlo, kad keturios respublikos, kurių teritorijoje tie ginklai išdėstyti, sudarytų "kolektyvią vadovybę" jiems kontroliuoti ir eventualiai — sunaikinti.

Kenijos prezidentas Daniel arap Moi, valdęs šalį 13 metų pagal vienos partijos liniją, spaudžiamas iš vidaus ir iš užsienio, sutiko įvesti daugiapartinę sistemą. Užsienio šalys, kurios teikia Kenijai finansinę paramą, pastaruoju laiku grasino nutraukti pagalbą, jei nebus eina prie demokratinę reformų ateinančių šešių mėnesių laikotarpyje.

Londono krautuvinkai, nepaisydami įstatymų, draudžiančių pardavinėti sekmadieniais, Kalėdų švenčių proga laiko krautuves atdaras, teisindamiesi dideliu prekių poreikiu ir konkurencija. Sekmadienio įstatymai D. Britanijoje galioja nuo 1913 m. Parlamentas ir visuomenė nori tuos įstatymus pakeisti, kai tuo tarpu religinės grupės ir unijos kovoja už tai, kad nebūtų prekiaujama sekmadieniais.

SĄMOKSLAS PRIEŠ LIETUVĄ

— Kaip Maskva bandė užverbuoti Vytautą Sakalaušką —

J rankas pateko Maskvoje leidžiamų *Izvestijų* egzempliorius. Tai spalio 4 d. laida, kurioje pavadinimu "Sąmokslas prieš Lietuvą" to laikraščio korespondentas Mozambique Boris Piliac kin aprašinėja, kaip Maskva organizavo Lietuvoje sausio perversmą.

Tasai žurnalistas pradžioje nurodo, kad jo vilniškis kolega Nikolaj Laškevič to laikraščio skiltyje jau rašė apie tai, kaip Maskva oficialiai ruošėsi perversmui Lietuvoje. "O dabar, — jis sako, — persikelkime daugiau kaip dešimt tūkstančių km nuo Lietuvos, į Afriką. Ten, Pietų Afrikos kontinente, Mozambiko sostinėje Maputu, kur aš dirbau kaip šio laikraščio korespondentas, man teko būti liudininku įvykių, kurie, kaip dabar yra paaškėję, turėjo netiesioginį ryšį pasirėngimui ir įvykdimui samokslu prieš lietuvių tautą".

Žurnalistą kviečia į ambasadą

Žurnalistas pradeda nuo to, kaip sausio 10 d., ketvirtadienį, 5 val. vakare jam įstaigon paskambino iš Sovietų pasiuntinybės ir pranešė, kad kaip galima greičiau atvykti, kviečias pasištuityns. (Tuo metu pasiuntiniu-ambasadorium ten buvo Nikolaj Dybenko, nuo 1978-1985 m. Vilniuje rezidavęs kaip Lietuvos KP CK antrasis sekretorius. Dabar jis pensininkas, gyvena Maskvoje.) Nuvykęs jis jau rado nerimaujančius pasiuntinį, jo patarėją, Aerofloto atstovą ir pasiuntinybės prekybos atstovą Vytautą Sakalaušką. Visų veiduose — susirūpinimo žymės. Pasiuntinys tuojau pat prie reikalo: "Jūs daug keliaujate, patarkite mums, kaip greičiausiai galima būtų pasiekti Maskvą".

Žurnalistui nebuvo lengva patarti, kai Aerofloto lėktuvas tebutų skridęs tik po savaitės, ir būtent tokia priemone privalejo sovietiniai piliečiai keliauti. Jei būtų skridę kitų — Vakarų linijų lėktuvais, iš karto būtų išsiduota, jog kviečia Maskva, nes tai specialus atvejis, ir reikia mokėti valiuta.

Bet reikėjo ką nors sumanyti, tik korespondentui kelė susidomėjimą, kodėl gi čia dabar Vytautas Sakalauškas, maždaug prieš pusmetį pradėjęs čia savo pareigas, turįs skristi į Partijos plenumą. Jis buvo Lietuvos premjeras ir po 1990 kovo 11-osios pasitraukęs, Lietuvai nereikalingas. Kodėl dabar staiga toks skubus iškvietimas?! Bet jis tuojau prisiminė per TV programą (gaunamas per sputniką) matytus vaizdus ir girdėtus komentarus apie Lietuvą ir tuojau pagalvojo, kad greičiausiai Sakalauškui buvo numatytas koks nors vaidmuo.

Yra maršrutai ir pinigai

Korespondentas po trumpos tylos pasiūlė parinkti tokį maršrutą: Manutu-Johannesburg-Paryžius-Maskva. Tuojau pat skrydžius sąrašė patikrino Aerofloto pareigūnas ir patvirtino, kad tai įmanoma. Taigi Sakalauškui reikėjo išskristi penktadienio rytą į Johannesburg, po kelių valandų persėsti į lėktuvą, skrendantį į Paryžių ir šeštadienį — į Maskvą. Pasiuntinys tuojau pakvietė buhalterį ir liepė išduo-

ti Sakalauškui \$1000 grynais kelionės bilietui, kurį tuojau pat išrašė Aerofloto pareigūnas. Nors užsienių reikalų ministerija, tautpydama valiutą, buvo įsakiusi skraidyti tik sovietiniais lėktuvais, bet šis skrydis, kaip korespondentui atrodė, buvęs paties KGB inspiruotas.

Tos dienos vakare Sakalauškas trumpam užbėgo į korespondento raštinę ir paaiškino: Kaip gi aš pereisiu pasų ir muitinės kontroles. Ten juk niekas nei rusiškai, nei lietuviškai nekalba. Tada korespondentas prisiminė, kaip syki Kopenhagoje matęs sovietinį jūrininką, kuris norėjęs patekti į Maskvą. Jam ant antlapo buvo kortelė su užrašu: "Aš esu sovietinis jūrininkas. Padėkite man".

Sakalauškas skrenda į Maskvą

Sakalauškui toks sumanymas patiko, ir jis padėkojęs išskubėjo. Žurnalistas rašo, kad Sakalauško veidas buvęs kaip kaukė, jis visiškai nebuvęs panašus į žmogų.

Tad, kaip rašo toliau, sausio 11 d., penktadienį, pagal planą Sakalaušką į aerouostą palydėjo rezidentas KGB pareigūnas, o sugrįžęs, suprantama, pasiuntė į Maskvą šifruotą pranešimą, kaip visad tokiais atvejais esama.

Tą pačią dieną Vilniuje, rašo žurnalistas, sąmokslininkai paskelbė apie Lietuvos Tautinio gelbėjimo komiteto įsteigimą. Kas įvyko toliau, — žinoma. Pučo bandymai nepavyko.

Sausio pabaigoje Sakalauškas vėl pasirodė Maputu. Pasirodė taip nelauktai, kaip ir buvo išvykęs. Korespondentas susitiko jį atsitiktinai prie pasiuntinybės. Tasai jam ir sako: "O, aš jums atvežiau suvenyrą" ir, ištraukęs iš kišenės, jis padavė žurnalistui du numerius Vilniuje leidžiamos rusų kalba *Respublikos*. Tada jiedu nieko nesikalbėję, bet žurnalistas tik vėliau, kai perskaitęs, kas laikraštyje buvo parašyta, supratęs reikalą.

Žurnalistai tiria reikalą

Vėliau, rugsėjo mėnesį, gavęs iš redakcijos viršininko pavedimą užsiimti lietuviškų įvykių tyrimais, žurnalistas su kolega Laškevičium nutarė prieš tai pasiteirauti, ar nebuvęs ir Sakalauško iškvietimas susietas su tuo. Sunku buvo ką nors patirti, bet lietuvių žurnalistai patvirtinę, kad teisybė, Sakalauškas iš Mozambiko buvęs atvykęs, tačiau neaišku, ar jis lankėsi Vilniuje.

Tik iš Lietuvos ryto žurnalistės Rūtos Grinevičienės jie gavo informaciją, kad sausio 22 (nukelta į 2 psl.)

JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pareigū perdavimo naujai valdybai posėdyje Chicagoje. Iš k. Vl. Sinkus, Br. Juodelis, D. Korzonienė, naujasis pirm. Vytas Maciūnas, buv. pirm. dr. Antanas Razma, B. Jasaitienė, A. Misiūnienė, Br. Vilutienė. Nuotr. Jono Tamulaičio

KEIČIASI JAV LB PIRMININKAI

Dr. Antano Razmos žodis, perduodant JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vadovavimą naujam pirmininkui Vytautui Maciūnui 1991 m. lapkričio mėn. 17 d. Chicagoje

Mano vadovaujamos JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos trejų metų veikla buvo istorinė, kadangi ji prasidėjo su Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio įsteigimu 1988 metais ir baigėsi su Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pripažinimu beveik visų pasaulio valstybių 1991 metais.

Visa krašto valdyba, su savo tarybomis, LB apygardomis, apylinkėmis ir visa lietuvių išeivija, buvo labai aktyviai įsijungu-

si į Lietuvos išlaisvinimo darbą, neapleidžiant ir lietuviybės darbų išeivijoje.

Per tuos trejus metus beveik kiekviena diena atnešdavo iš Lietuvos naujų žinių, kurios dažnai sukeldavo baisų nerimą, o kartais netikėtą džiaugsmą. Į visą tai krašto valdyba tuoj reaguodavo su vienokia ar kitokia parama Tautai.

Lietuvių išeivija krašto valdybos darbus rėmė nepaprastai dosniai ir efektyviai įvairiais

POETAS KORNELIJUS PLATELIS NEW YORKO KULTŪROS ŽIDINYJE

Grįždamas iš Chicago, poetas Kornelijus Platelis buvo sustojęs New Yorke. Svečiavosi pas dail. Juozą Bagdoną.

Lapkričio 16 d., šeštadienį, 4 val. popiet Kultūros Židinio posėdžių menėje įvyko su juo susitikimas, kurį surengė Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba, talinant artimesiems bičiuliams — Alinai ir Edvardui Stakniamams. Atsilankė per 30 asmenų.

Svečių pristatė Lietuvių Rašytojų Draugijos pirmininkas Paulius Jurkus.

Svečias pirma papasakojo, kaip vyksta gyvenimas Vilniuje, ką jis dirba. Jis dabar yra Švietimo ir kultūros viceministeris. Jo šeima gyvena Druskininkuose. Iš ten jis važinėja į Vilnių ir gyvena bendrabutyje. Ministerijoje yra labai daug darbo. Jo žinioje yra teatrai, muziejai, kurių net 35, 6 bibliotekos. Teatram trūksta režisierių. Atrodė, kad jų yra pakankamai, bet tikrovėje reikia ieškoti naujų išradimų režisierių.

Išaugo muzika, yra pora gerų orkestrų, yra gerų kompozitorių, pagarsėjusių Europoje.

Jis yra išleidęs keturis eilėraščių rinkinius. Susirinkusiems paskaitė iš kiekvieno rinkinio po eilėraščių. Paskaitė jautriai ir įdomiai, apibūdindamas ir savo eilėraščius.

Toliau buvo įvairiausių klausimų. Iš atsakymų paaškėjo, kad jaunam poetui reikėjo nueiti labai sunkų kelią, nes leidyklos buvo kaip koks fabrikas. Kiekvienam rankraščiu įvertinti būdavo bent kelios komisijos, kurios cenzūruodavo kiekvieną eilutę. Prisikabindavo net prie atskiro žodžio, liepdavo jį pakeisti.

Kornelijus Platelis

Nuotr. V. Maželio

Pradžioje, keli poetai perskaitė, parašydavo knygos recenzijas. Vėliau visi susirinę jau spręsdavo, ar duoti leidimą tą rinkinį išspausdinti. Labai vertė, kad būtų paminėta partija, komunizmas, švietimas rytojus. Bet poetas to išvengė, nors išcenzūravo jo eilėraščių nemažai. Turėjo pakeisti kitais. Išcenzūruotuosius vėliau sudėjo į antrą rinkinį.

Platelis poeziją rašo modernia laisva forma. Laikosi ritmo, kartais suskamba ir rimas. Bet rašo ir visai laisvai. Sakiniai tik ban-

(nukelta į 8 psl.)

Broniui Juodeliui už pavyzdinę sekretoriavimą, aplinkraščių redagavimą LB darbuotojams;

Danutei Korzonienei už profesionalų Lietuvių Bendruomenės būstinės vedimą;

Birutei Jasaitienei už sumanų finansinį socialinį ir organizacinių reikalų tvarkymą;

Kostui Dočkui už sėkmingus finansų rezultatus;

Vladui Sinkui už "Dovana Lietuvai" fondo tvarkymą;

Reginai Kučienei už išeivijos lituanistinių mokyklų atsinaujinimą;

Daliai Kučienei už išeivijos kultūrinės veiklos lygių kėlimą;

Dr. Tomui Remikiui už įžvalgų visuomeninių/politinių planų/darbu organizavimą;

Kun. Antanui Saulaičiui, SJ, už progresyvių lietuvių religinių reikalų tvarkymą.

Linui Norušiui, vykdomajam vicepirmininkui, už besąlyginį atlikimą visų darbų, kuriuos jam pavesdavau;

Ramunei Kubiliūtei už vaizdingą krašto valdybos darbų aprašymą lietuvių ir anglų kalbomis spaudoje;

Rimantui Dirvonui už puikų sportininkų atstovavimą išeivijoje ir Lietuvoje;

Sigutei Šnipaitei už didelį rūpestį lietuvių jaunimo reikalais išeivijoje;

Astai Banionytei už profesionališką ir pasišventusį vadovavimą Lietuvių Bendruomenės įstaigai Washingtone.

Taip pat didelė padėka priklausau Ramonai Steponavičiūtei, Pranui Jogai, dr. Petru V. Kiseliui ir Arvydui Barzdukui už efektyviai atliktus darbus būnant krašto valdyboje. Jie anksčiau pasitraukė iš krašto valdybos dėl kitų profesinių įsipareigojimų.

Linkiu naujam JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkui Vytautui Maciūnui sėkmingai vadovauti naujai krašto valdybai.

Prašau lietuvių visuomenę ir toliau remti JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos darbus, nes jie yra būtini lietuvių išeivijoje išlaikyti ir atsistatinti Lietuvos valstybei paramai teikti.

Dr. Antanas Razma

būdais. Lietuvių Fondo parama Lietuvių Bendruomenės švietimo, kultūros, visuomeniniams ir kitiems darbams buvo labai didelė.

Per paskutiniuosius metus krašto valdyba, kartu su savo tarybomis ir "Dovana Lietuvai" fondu, turėjo per milijono dolerių apyvartą. Šios kadencijos metu arti pusės milijono dolerių buvo paskirta tiesiogiai Lietuvai.

Malonu, kad naujos krašto valdybos darbas finansuoti galime perduoti per 62 tūkstančių dolerių su vienu testamentiniu palikimu ir visomis apmokėtomis sąskaitomis.

Man buvo garbė ir pasididžiavimas vadovauti šiai darbščiai krašto valdybai, kurios visi nariai pavyzdinai atliko savo darbus, lietuviybės ir tautos gerovei pašvęsdami visą savo laisvalaikį.

Esu dėkingas:

SĄMOKSLAS PRIEŠ LIETUVĄ

— Kaip Maskva bandė užverbuoti Vytautą Sakaluską —

(atkelta iš 1 psl.)

d. Ji atsitiktinai pamačiusi Sakaluską pusryčiaujantį Lietuvos Pasiauntinybės Maskvoje bufete. Ji prie jo priėjusi, bet tasai atsakęs kalbėtis, aiškindamasis, jog esąs labai užimtas, nes už keleto valandų turįs išskristi į Mozambiką. Bet vis dėlto žurnalistė dar spėjo jį paklausti, ar jam pasiūlė "tarnybą" Tautinio Gelbėjimo komitete. Savo redakcijoje Rūta suieškojo įvykio užrašus, kuriuose buvo Sakaluskos sakiny: "Su kvailiais aš neturiu reikalo". Taip Sakaluskas pavadinęs Burokevičių ir jo kličą.

Bet korespondentams rūpėjo patiems su Sakaluskū pasikalbėti. Tai jau buvo rugsėjo pa- baigoje. Paskambinę jo telefonu į Vilnių, maloniai nustebo išgirdę jo balsą. Jis aiškino, kad atvykęs iš Afrikos atostogų. Susitikę su juo ir pasikalbėję "tyliame, žalumynuose paskendusiam" bute Vilniuje.

Sakaluskui siūlo "tarnybą"

Ir Sakaluskas jiedviem papasakojo:

Sausio 12-osios (šeštadienio) vakare atsiradęs Maskvoje. Jį pasitikęs KGB tarnautojas su automobiliu. Tiesiai jį nuvežė į savo žinybos maskvinę rezidenciją ir paliko pasilsėti. Išmiegojęs, nes kelionės metu net akių nesumerkęs, jis paskambino Vilniui savo dukrai. Savo butą buvo laikinai perleidęs pažįstamiems gyventi. Iš dukters sužinojęs maždaug viską apie žiauriuosius pereinamas nakties įvykius. Bet nebuvo kada ilgai galvoti, netrukus pasirodė KGB delegacija: Kriučkov, (KGB viršininkas) Šenin ir Masliukov. — Gorbaciovo buvo paskirtas dirbti separatiniuose SSSR-Lietuvos pasitarimuose.)

Jie Sakaluskui pasiūlė įsijungti į Tautinio gelbėjimo komitetą ir dargi apsiimti būti cen-

Savaitės įvykiai

Joseph Cicipio, amerikietis, kurį Libano proiraninė grupė penkeris metus išlaikė įkaitu Beirute, paleistas iš nelaisvės. Kalbama, kad netrukus bus paleisti dar du likusieji amerikiečiai įkaitai.

United Arab Emirates, septynių emiratų federacija, esanti Arabijos įlankos pietryčių kampe, gruodžio 2 d. paminėjo savo 20 gyvavimo sukaktį. Federacijos žemės plotas 80 tūkst. kvadratinį kilometrą. Prieš 20 metų turėjusi vos 180 tūkstančių gyventojų, dabar siekia arti 1.8 milijono. Emiratus jungia ta pati tautybė (arabai), religija (musulmonai) ir turtas (nafta).

New York Times korespondentas Francis Clines, rašydamas apie rinkimus Ukrainoje, cituoja demokratinį veikėją, parlamentario Les Tanjuk, kuris jam pareiškė: "Jeigu ne Lietuvos pavyzdys, to dabar nebūtų įvykę Ukrainoje". Jis sakė, kad ukrainai dėkingi lietuviams, nes jų pasipriešinimas prieš sovietinius tankus sausio mėnesį jiems atvėręs akis.

Europos Bendruomenė Briuselyje išleido pareiškimą, ragindama Libijos vyriausybę veikiai ir pilnai įvykdyti D. Britanijos, Prancūzijos ir JAV reikalavimą išduoti asmenis, įsivėlusius į teroristinę veiklą, kuriuos pasekoje buvo susprogdinti Prancūzijos ir JAV keleiviniai lėktuvai 1988 ir 1989 m. Priešingu atveju — Libijai bus uždėtos sankcijos.

**Кандидата
в члены
ЛИТОВСКОГО
КНС
находятся
в Мозамбике**

Vytautas Sakaluskas ir užrašas: Kandidata v členy litovskogo KNS nachodiat v Mozambike (Kandidatą į lietuvių Nacionalinio Gelbėjimo Komitetą suranda Mozambike). — *Izvestija*, Nr. 237, 1991 spalio 4 d., p. 3.

tro valdžios vykdytoju, tuo atveju, jei būtų įvedamas prezidentinis valdymas. Jis papasakojęs Kriučkovui, kad iš dukters girdėjęs, jog žuvę 13 asmenų, daug sužeistų, bet Kriučkovas atkirtęs, kad, netiesa, žuvęs tik vienas asmuo. Tada Sakaluskas iškėlęs tokį argumentą: pirma negu duosiąs savo atsakymą dėl siūlomų pareigų, jis pats norįs pamatyti, kaip reikalai atrodą Vilniuje. Delegacija sutiko.

Tą pačią dieną kariniu lėktuvu Sakaluskas nuskraidintas į Vilnių. Apsistojęs pas dukrą. Pabuvęs keletą dienų ir supratęs,

kad perversmas būtų sukėlęs civilinį karą, kuris pareikalautų didelių aukų. Jam atrodė kai tai buvo avantiūra, ir jis tiesiai tai pasakęs Burokevičiui, su kuriuo jis susitikęs savo iniciatyva.

Burokevičių Sakaluskas įtikinėjęs, kad tasai, kaip Partijos vadovas, turėtų per TV paaiškinti žmonėms reikalą, kad atsakyti jėgos perimti valdžią. Tačiau kalbos nieko nepadėjusios, buvęs tik laiko gaišinimas. Pasiūlė taip, kad jam su Burokevičium tekę skristi į Maskvą net tuo pačiu kariniu lėktuvu, na, ir apsisistoję tame pačiame Pasiauntinybės viešbutyje.

AUKŠČIAUSIAS JAV-BIŲ RENTGENO ORGANIZACIJOS ĮVERTINIMAS LIETUVIUI

— Dr. Eugenijus Gedgaudas gavo aukso medalį —

Kiekviena žinia džiugina apie lietuvių laimėjimus, bet ypatingai pradžiugina ši informacija apie dr. Eugenijų Gedgautą, gavusį aukščiausią Amerikos rentgeno organizacijos įvertinimą. Tasai atžymėjimas — aukso medalio įteikimas, kaip matyti iš VLIKO Eltos Informacijų specialios laidos (Nr. 23), išleistos 1991 m. lapkričio 25 d., įvyko Bostone šiemet gegužės 8 d.

Gaila, kad lietuviškos spaudos skaitytojais apie šį nuostabią gabaus ir pasižymėjusio savo tautiečio pagerbimą sužinojo daugiau kaip pusė metų praėjus. Pačiam daktarui greičiausia dėl to nei šilta, nei šalta, bet skaitančiajai visuomenei būtina nustepti, kodėl taip įvyko. Gal gi po pusės metų, o gal ir vėliau apie tai sužinosime iš kurios nors VLIKO Eltos vėl "Specialios laidos".

O tuo tarpu, nors ir taip labai pavėluotai pateikta, dr. K. Bobelio informacija puikiai pavaizduoja, kaip buvęs II Pasaulinio karo pabėgėlis iš Lietuvos žygiavo prie žvaigždžių (ad astra). Štai jo gyvenimo kelias (Dr. Bobelio tekstas):

Dr. Eugenijui Gedgaudui buvo suteiktas aukščiausias Amerikos rentgeno organizacijos įvertinimas — aukso medalis už jo didelius nuopelnus vystant, tobulinant rentgenologinės specialybės techniką ir ilgametį vadovavimą rentgenologijos organizacijoms. Iškilms įvyko Amerikos Rentgenologijos organizacijos (American Roentgen Ray Society) suvažiavime Bostone, 1991 m. gegužės 8 d.

Dr. Eugenijus Gedgaudas gimė Lietuvoje, kur jis baigė pradžios mokyklą ir gimnaziją. Pabėgęs į Vokietiją nuo bolševikinės okupacijos, studijavo mediciną Muncheno universitete, kurį baigė 1948 m. 1949 m. emigravo į Kanadą, pakartojė medicinos mokslus Manitoba Cancer Research Institute Winnipege, atliko internšipą ir radiologijos

rezidentūrą Šv. Bonifacio ligoninėje Winnipege. Sėkmingai išlaikė radiologinės specialybės egzaminus prie Royal College of Physicians and Surgeons of Canada ir taip pat Amerikos specialybės egzaminus.

Buvo pakviestas dirbti kaip radiologijos asistentas Šv. Bonifacio ligoninėje Winnipege ir Manitobos universitete. 1963 m. pakviestas kaip asistentas profesorius Minnesotos universitete, kur ir praleido savo visą profesinį gyvenimą, tapdamas radiologijos departamento direktorium 1969 m. ir radiologijos katedros profesoriumi. Savo departamente turėjo per 50 radiologijos rezidentų. Tai buvo vienas didžiausių JAV radiologijos departamentų. 1986 m. išėjo į pensiją su titulu emeritus profesorius. 1972-1983 m. dr. Gedgaudas vadovavo Minnesotos universiteto kliniškai mokslinei tarybai ir 1989 m. — universiteto įgaliotinių tarybai.

Jo vadovaujamas radiologijos departamentas buvo vienu populiariausių tarp jaunų gydytojų, norinčių tapti rentgenologijos-radiologijos specialistais, nes ten vyravo vieni iš aukščiausių pasaulyje specialybės paruošimo standartai. Dr. Gedgaudas buvo labai mėgiamas studentų ir rezidentų ir labai pageidaujamas paskaitininkas įvairiuose gydytojų suvažiavimuose ne tik JAV, bet ir visame pasaulyje. Jis yra skaitęs paskaitas beveik visuose Europos ir Azijos žymesniuose universitetuose.

Minnesotos universitetas, įvertindamas jo didelius nuopelnus kaip mokytojo, autoriaus ir specialisto, 1989 m. įsteigė Vilhelminos ir Eugenijaus Gedgaudų radiologijos katedrą prie radiologijos departamento Minnesotos universitete (Chair in radiology at the University of Minnesota). Tai nepaprastai didelis jo darbų atžymėjimas, ir mums visiems lietuviams yra didelė garbė.

Maskvoje vėl tas pats

Maskvoje Sakaluską aplankė vėl ta pati delegacija, bet su Kriučkovu ir Šeninu dar buvo ir Doguzijev. (Doguzijevas savo laiku Gorbaciovo buvo paskirtas dirbti SSR komisijoje separatinuose pasitarimuose su Lietuva.) Ir vėl prasidėjo ta pati pasaka. Sakaluskas savo poziciją išdėstė aiškiai, kad nieko nebus. Tada Kriučkovas dar siūlė pergalvoti. Iš Burokevičiaus kalbų Sakaluskui buvo aišku, kad tasai keliavo į Politbiuro Centro Komiteto posėdį.

Suprasdamas, ką atsakymas reiškia, Sakaluskas užėjo į užsienio reikalų ministerijos kadrų skyrių ir atvirai paklausė:

"Jei jau priimtas sprendimas mane atšaukti iš Maputu, tai man nėra reikalo skristi. Geriau bus, jei aš pasiliksiu ir pasiūsiu telegramą žmonai, kad susikrautų daiktus ir sugrįžtų".

Viršininkas jam atsakęs: "Dirbkite toliau".

Toliau korespondentas Piliackin rašo:

Vilniaus įvykiai — Maskvos prologas

Tai, ką man Vytautas Sakaluskas pasakojė ir apie tai, kas buvo žinoma, man, kaip *Izvestijų* korespondentui Maputu mieste, dabar jau žino Lietuvos respublikos prokuratūra. Ten sudaryta nuomonė, kad sausio įvykiai Vilniuje buvo prologu generalinės repetitijos tų įvykių, kurios pasireiškė po aštuonių mėnesių rugpjūčio mėnesį, visos Sąjungos mastu. Už tai kalba tas fak-

Dr. Eugenijus Gedgaudas

1984 m. dr. Gedgaudas tapo prezidentu American Roentgen Ray Society, o 1986 m. buvo išrinktas prezidentu Minnesotos radiologijos organizacijos. Jis yra narys American College of Radiology, garbės narys Karališkos medicinos organizacijos (Royal Society of Medicine — U. K.), garbės narys Vengrijos radiologijos organizacijos, International College of Surgeons, narys Karališkos kolegijos gydytojų ir chirurgų Kanadoje ir t.t.

Dr. Gedgaudas yra vedęs ir užaugino tris dukteris. Žmona Vilhelmina yra nuolatinė jo darbų ir užsimojimų rėmėja. Dukterė Kristina seka tėvo pėdomis ir yra taip pat radiologijos specialistė, Emory universitete, Atlanta, Georgia.

Dr. Gedgaudas kiekviena proga pabrėžė, kad jis yra lietuvis, remia Lietuvos laisvinimo darbą ir kur tik galėjo kėlė Lietuvos ir lietuvių tautos tragediją ir mūsų teisę į nepriklausomybę, tai paminėdamas savo profesinių paskaitų metu ir kitur.

Vyriausiasis Lietuvos Išlaivninimo Komitetas, kurio dr. Gedgaudas yra didelis rėmėjas, džiaugiasi jo dideliais laimėjimais savo profesijoje ir sveikina visų lietuvių vardu, iškilus jį aukščiausias mokslo viršūnes. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, dr. Gedgaudas tikisi nuvykti į laisvą Lietuvą ir jos gydytojams perduoti savo žinias.

Linkime jam ir jo šeimai sėkmės jo užsibrėžimuose.

Dr. K. Bobelis (Elta)

tas, kad Kriučkov ir Šenin, kaip matome, buvo pagrindiniais veikėjais sausio mėnesio sąmokslė prieš Lietuvą".

Baigdamas savo reportažą, Piliackin dar painformuoja, kad Lietuvos prokuratūra pranešusi jam apie vykstančius jos pasitarimus su Maskva, norint išaiškinti įvykius Lietuvoje, ir taip pat, kad Lietuvos prokuroro atstovas dalyvausiąs Kriučkovo ir Jazovo apklausinėjimuose. Apie dalykų eigą Lietuvos vyriausiojo prokuroro pavduotojas Jurkūnas pažadėjęs *Izvestijas* informuoti.

Čia sutrauktai aprašytas re-

portažas užėmė pusę *Izvestijų* puslapio (kaip *Darbininko* pusl. didumo), ir iliustruotas dviem nuotraukom: vienos skilties — Vytauto Sakaluskos, prie kurio antroje skiltyje užrašyta: "Kandidatą į Lietuvos Tautinio gelbėjimo komitetą rado Mozambike". Kita nuotrauka, trijų skilčių, vaizduoja lietuvių, lydinių į kapines sausio 13-osios aukas. (SN)

Kiekvienas būkime lietuviško spaudos platintojas, palaikytojas, nes spauda yra mūsų lietuviško gyvybės ženklas.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios koplyčios, oraš šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušo klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviška maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tarsi. Dalia Radziūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carone, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmdieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLOBNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turį leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmdieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmdieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

fasolino MEMORIALS
66 - 56 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENIŅTELE VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguojama REDAKCINĖ KOMISIJA —

Lietuviškų parapijų sukaktys

Lietuvių imigracija į Ameriką prasidėjo praėjo amžiaus antroje pusėje. Į amžiaus galą ji vis stiprėjo. Žmonės imigravo, bėgdami nuo skurdo, rusų okupantų persekiojimo, bėgdami nuo kariuomenės caro armijoje.

Lietuviai buvo giliai religingi, sutapę su savo parapija. Tad ir atvykę į Ameriką, pirmiausia ieškojo bažnyčios. Tuo pasinaudojo lenkai ir ėmė lietuvius kviesti pas save. Kai kur drauge su lenkais kurtos bendros parapijos, bet tai truko neilgai. Su Aušros pasirodymu 1883 m. kaskart vis didėjo lietuvių tautinis susipratimas. Lietuviai atsiskyrė nuo lenkų ir ėmė steigti savas parapijas. Darbo ir vargo žmoneliams tai buvo lyg kokios lietuviškos priebėga, kur po pamaldų galėjo pasikalbėti lietuviškai, aptarti savo reikalus. Tuoj ėmė organizuoti ir lietuviškos katalikiškos draugijos.

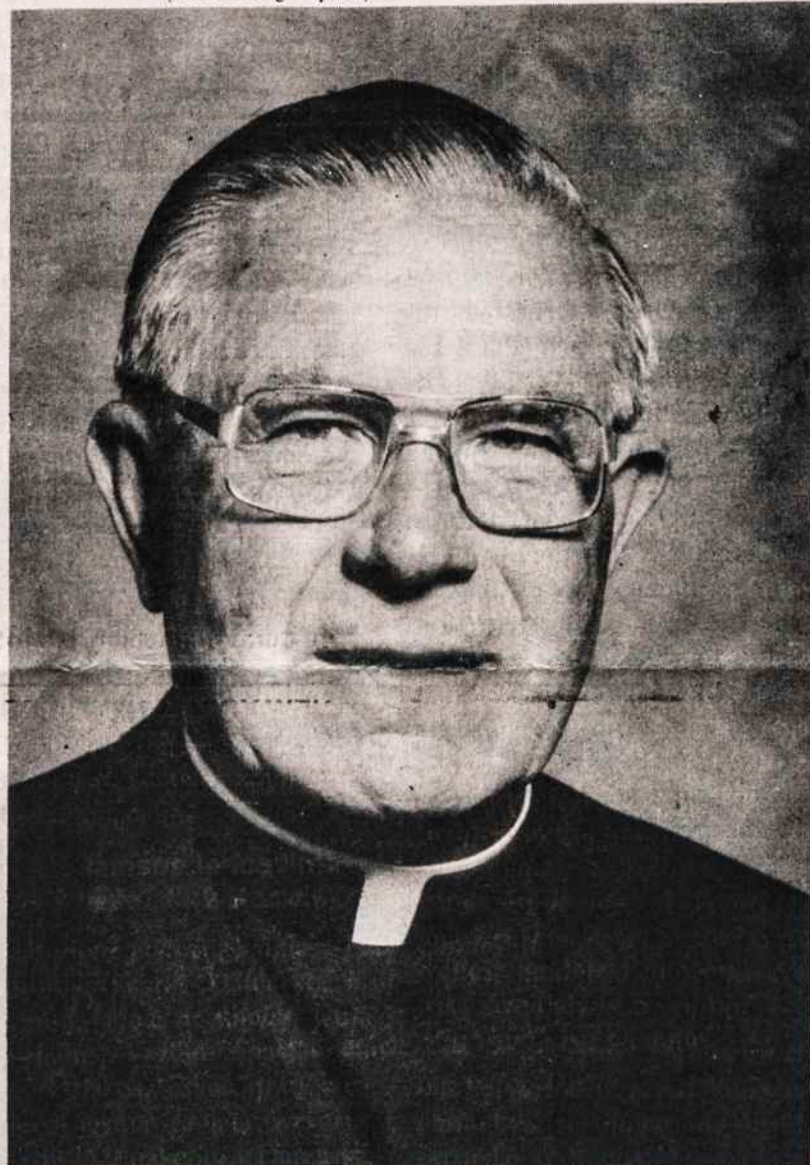
Imigrantai sklido visur. Daugiausia jų atvyko į Pensylvanijos įvairius miestus ir į Chicagą. Paskui sklido į šiaurę, siekė net Meiną, skverbėsi į įvairius miestus už Chicagos ir pasiekė Los Angeles. CA. Visur jie organizavosi, statėsi savo bažnyčias, klebonijas, klubus ir net lietuviškas smukles. Iki pirmojo pasaulinio karo įkūrė per šimtą lietuviškų parapijų. Tai rodo, kad žmonės nenorėjo iširti kitų tautų tarpe, o troško glaustis, būti savo artumoje.

Netyčia užkliuvo dėmesys į spalio mėnesį, kuris apjungia labai įdomias lietuviškų parapijų sukaktis. Tai lyg visos mūsų imigracijos trumpa istorija, žvilgsnis į ryškiausius praeities taškus. Štai net šeši pavyzdžiai:

Spalio 6 d. Shenandoah, PA, Šv. Jurgio lietuvių parapija paminėjo 100 metų sukaktį. Pirm-

sis klebonas buvo kun. P. Abramaitis. Parapija ypač išgarsėjo, kai ten klebonavo prel. Juozas A. Karalius, lietuviškos kultūros uolus rėmėjas, padėjęs išleisti daugybę knygų. Dabar ten klebonu yra kun. Robert J. Potts.

Rugsėjo 22 d. Newark, NJ, Švč. Trejybės lietuvių parapija paminėjo 90 metų sukaktį. Pirmasis klebonas buvo kun. V. Matulaitis. Dabartinis klebonas — kun. dr. Petras Stravinskas.
(nukelta į 4 psl.)

Prel. Jonas A. Kučingis, Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas nuo 1947 balandžio 11 iki 1984 birželio 15.

Jauniausoji lietuvių parapija Jungtinėse Amerikos Valstijose — Šv. Kazimiero parapija Los Angeles, CA — jau perkopė 50 metų. Nors oficiali parapijos įsteigimo data laikoma 1941 m. birželio mėn. 1 d., bet sukaktvinės iškilmės buvo nukeltos į vėlyvą šių metų rudens.

Šv. Kazimiero parapijoje aukštinis jubiliejus minėtas du savaitgalius — spalio 19 d. iškilni koncertu parapijos salėje, spalio 25 d. vargonų koncertu bažnyčioje, o spalio 27 d. — iškilmingomis mišiomis ir pokyliu parapijos salėje.

Galėjau dalyvauti tik antrojo savaitgalio programoje. Iš parapijos biuletenio sužinojau, kad pirmojo koncerto programą atliko Šv. Kazimiero parapijos ir "Spindulio" chorai (abiems vadovauja muz. Viktoras Ralys), Los Angeles vyrų kvartetas (dar vadinamas "dainuojantys inžinieriai"), solistų gausa. Akomponavo muzikė Raimonda Apeikytė.

-o-

Skrendant atgal į New Yorką, užteko laiko apsvaistyti iškil-

LIETUVYBĖ KLESTI AMERIKOS VAKARUOSE

— Los Angeles Šv. Kazimiero parapija paminėjo aukštinę sukaktį —

mes, mintimis peržvelgti Los Angeles lietuvių parapijos kilimo ir klestėjimo eigą. Taip ir atklydo mintis iš praeities, kai dar jaunatvėje, mišių pabaigoje skaitydavome Šv. Jono Evangelijos ištrauką. Ten Evangelistas, kalbėdamas apie Kristaus atėjimą į pasaulį, mini, kad "Jis atėjo pas savuosius, bet savieji Jo nepriėmė".

Ir Los Angeles lietuviška parapija prasidėjo kaip dykumoje. Vargo jos steigėjas prel. Julius Maciejauskas, ne mažiau jo pakėlė prel. Jonas Kučingis... Bet čia taip ir grįžta mintin parafrazė: "Jis atėjo pas savuosius, ir savųjų buvo suprastas". O dabar štai, po visų iškilniųjų, gal būtų galima pasakyti: "Ir savųjų buvo įvertintas..."

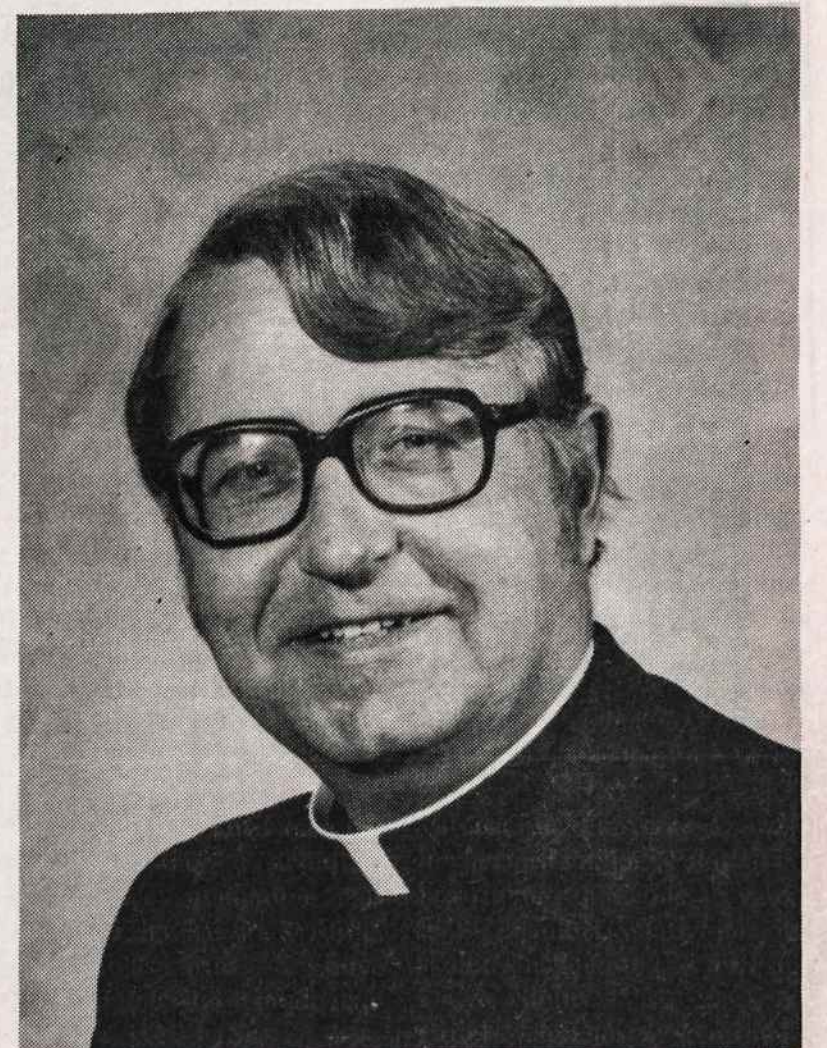
Sunkus buvo kelias į pilną išsivystymą. Žinau, nes man pačiam teko eilę metų vikarauti šioje parapijoje dar tik klestėjimo užuomazgoje.

Per tuos 50 metų Šv. Kazimiero parapija turėjo tik tris klebonus, naudojami tik trimis bažnyčiomis. Kadangi dažnai sakoma, jog vienas paveikslas kalba daugiau negu tūkstantis žodžių, tai čia ir matom tuos tris klebonus, tuos vadovus, o taip pat ir tas tris bažnyčias. Visur yra datos ir adresai.

Vietiniai Los Angeles lietuviai prisimena, kaip sunkiai sekėsi prelatui Julijui Maciejauskui pradėti pačią pirmąją savaitę, po to mėnesį, metus. Sveikata palūžo. Jaunas ir energingas kun. Jonas Kučingis, neseniai atvykęs iš Europos, perėmė puoselėti prel. Maciejausko pasodintą daigą. Ir štai po daugelio pastangų, dažnai skausmingų ir beveik beviltiškų, parapija klesti. Visi palengva slenkame amžinybėn, bet laimingas prel. J. Kučingis, kad galėjo perleisti šią lietuvišką brangenybę prie Ramiojo Vandens Amerikos Vakaruose energingam įpėdiniui — kun. dr. Algirdui F. Olšauskui.

-o-

Visas istorijos detales apie tai, kaip teko vargti, skaičiuojant ne tik rinkliavas centus, bet taip pat ir ginčytis su ne visada palankiai nusiteikusia bažnytine hierarchija, rašė ir rašys istorikai. Tai ne šio trumpo straipsnelio tik-

Kun. dr. Algirdas Olšauskas, Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos dabartinis klebonas nuo 1984 birželio 15.

slas. Tad ir sustoju tik prie antrojo savaitgalio iškilniųjų.

-o-

Spalio 25 d., penktadienio vakarą, Kristupas Mantvydas Preikšaitis atliko puikų vargonų koncertą. Programoje buvo: Preludė and Fugue in G minor — Dietrich Buxtehude; Mass for the convents — Francois Couperin; Prelude and Fugue in D major — Johann Sebastian Bach; Voluntary No. 3 in D minor — William Walond; "Ave Maria" — Franz Schubert (arr. Wm. Felton); Toccata on "Linksmadiena" — Paul L. Van de Weghe; Symphony No. 5 — Charles Marie Widor.

Sukaktiviųjų iškilmingoms koncertacinėms mišioms vadovavo vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, Kauno arkivyskupo kardinolo pagelbininkas. Su juo koncertavo eilė kunigų. Jie matomi pridedamoje nuotraukoje. Ten yra ir veidai, ir vardai.

Didžiulį įspūdį sudarė mišių metu prieš aukojimą įvairių aukų nešimas. J. Venckienei skaitant

aukų nešimo maldas (ji pati jas sukūrė šiai progai), aukas nešė: Šv. Vardo dr-jos vardu J. Kiškis, B. Kristovich ir M. Banionis — Kūdikėlio Jėzaus paveikslą; Lietuvių Katalikių Moterų Sąjungos skyriaus pirm. I. Oksienė — sukaktiviųjų tortą; Lituanistinės mokyklos vardu — vedėja M. Sandanavičiūtė-Newsom, V. Žemaitaitė ir A. Kuolas — lietuvių kalbos, tikybos ir lietuvių istorijos vadovėlius; skautų ir ateitininkų — G. Radvenytė ir A. Pupius — išdrožinėją lietuviško stiliaus kryžių; Lietuvos Vyčių — M. Šepikaitė ir R. Novak — Lietuvos Vytį; parapijos choro — R. Dabžys ir S. Šakienė — lietuviškų giesmių simbolių; parapijos tarybos — J. Pupius ir renginių komiteto pirm. D. Polikaitienė — duoną ir vyną.

Pamokslą pasakė vysk. Sigitas Tamkevičius.

Giedojo parapijos choras ir solistai: Gražina Apanavičiūtė, Jantina Čekauskienė (ji giedojo prel. J. Kučingio sukurtą giesmę "Pri altaribus"), Rimas Dabžys,
(nukelta į 4 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU.

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Sirijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

24

Paprastai maktas padeda vaizdingai atkurti vietovę ir susieti su ja radinį.

Palmyra, šalia kambarių su gausiais reljefais, skulptūromis ir audiniai iš I-III a. po Kristaus, pailustruota Iarhai šeimos kapu, kuris turi 30 nišų mirusiams su jų atvaizdais.

Raš-Šamros kambariai atspindi archeologo M. Claude Schaeffer estetinį skonį. Lankytoją sveikina didžiulė dramblio kaukolenta, užtikta karaliaus rūmuose. Abu šonai išpuošti reljefais. Galima atpažinti Ugarito deivę Ištarą, pavaizduotą kaip egiptiečių deivę Hatorą, su sūrų dievo Baalo ragais. Ant kito dramblio kaukolės stovi nuoga deivė Ištara, su sfinksais iš abiejų šonų. Raš-Šamros kambariuose gausu molio lentelių su dantiraščio įrašais. Ypatingoje vitrinoje išstatytas trisdešimties ženklų alfabetas, rašytas dantiraščiu. Rašoma iš kairės į dešinę, o ne iš dešinės į kairę, kaip tuomet įprasta. Šie

trisdešimt ženklų rikiuojami ta pačia seka, kaip ir graikiškajame alfabete, kuris turi ryšį su finikiškųjų alfabetu. Juk čia yra ir mūsų lietuviško alfabeto ištaka! Sunku aprašyti Damasko archeologinį muziejų. Jame praleista diena mane nutildo. Žiūrėdamas į archeologinius radinius, nejučiomis įsiklausau į archeologų aistrą supažindinti šiuolaikinių žmonių ne tik su anuometine buitimi, bet ir anuometinio žmogaus galybėjimusi su būtiniais klausimais. Du jausmai — nuostabos ir bėdos — jungia mūsų žmonių su senovės žmonėmis.

Iš tamsos tenušvinta šviesa... (2 Kor 4,6)

Kelonė po Siriją baigiasi. Pasuktinis vakaras Damaske. Esu vieni vieną viešbučio laukiamajame, Vartau Apaštalo Pauliaus laiškus, ieškau vietų, kurios liestų jo nuostabią pervartą ir didįjį lūžį pakeliui į Damaską.

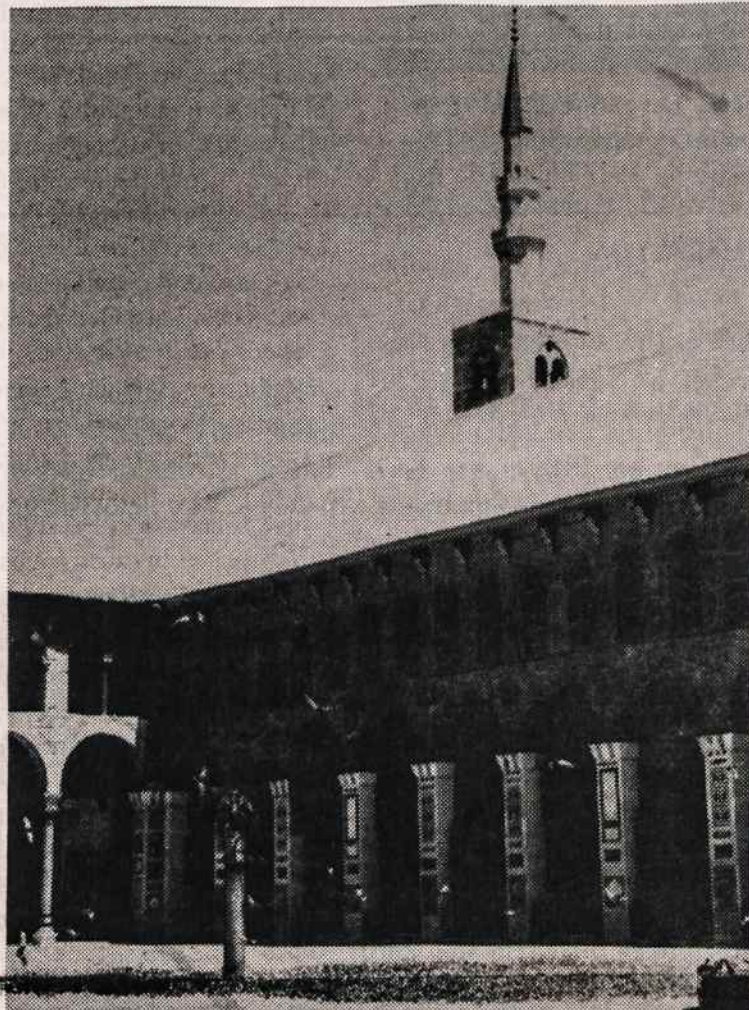
"Mes ne save pačius skelbiame, bet Kristų Jėzų kaip Viešpatį, save talaikydami jį su tarnais dėl Jėzaus. Pats Dievas, kuris yra taręs: 'Iš tamsos tenušvinta šviesa', sušvito mūsų širdyse, kad pažintume Dievo šlovę, spindinčią Kristaus veide" (2 Kor 4, 5-6). "Aš nesakau, kad jau esu... gavęs (prisikėlimą iš numirusių) ar tapęs tobulas, bet vejuosi, norėdamas pagauti, nes jau esu Kristus Jėzaus pagautas. Vis dėlto, nemanau, kad jau būčiau tai pasiekęs. Tik viena tikra: pamiršęs, kas už manęs, aš veržiuosi pirmyn, į tikslą, siekiu laimikio aukštybėse, prie kurio Dievas kviečia Kristuje Jėzuse" (Fil 3, 12-14). "Aš nepaėjau (Evangelijos) iš žmogaus ir nebuvau jos išmokytas, bet gavau Jėzaus Kristaus apreikškimu" (Gal 1, 12).

Kai Apaštalas Paulius žvelgė atgal į savo gyvenimą, jis dalino jį į dienas be Kristaus ir dienas "Kristuje". Damaskas buvo ta pervartos ir lūžio vieta. Pervartą ir lūžio audrą ankstino Stepono nužudymas, krikščionių persekiojimas Judėjoje ir kelionė į Damaską. Pervartą ir lūžį išgyvenęs, Saulius Paulius paskyrė visą save dalytis gyvenimu "Kristuje" ir "visu pasauliu".

Pervartos ir lūžiai kiekvieno žmogaus gyvenime yra susitikimai su būtiniais klausimais. O

būtiniai klausimai neišvengiamai iškelia Dievo klausimą. Saulius Paulius, būdamas aistringai tikintis žydas, tikėjo Dievą, — jam būtini klausimai buvo Dievo užmojo pilnatvė, anas likimnis Žemės įvykis — įsijungimas

į istoriją Dievo, "kuriis mus per Kristų sutaikino su savimi ir davė mums sutaikinimo tarnystę. ... Taigi, kas yra Kristuje, tas yra naujas kūrinys. Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja" (2 Kor 5, 17 - 18).

Iza-Jėzaus minaretas Damasko omėjadų mečetėje. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Lukas savo knygoje *Apaštaly darbai* pastebi, jog, "Pabuvis kelias dienas su Damasko mokiniais, Saulius beregint ėmė skelbti sinagogose, kad Jėzus yra Dievo Sūnus. Visi, kurie tai girdėjo, stebėjosi ir klausinėjo: 'Argi čia ne tas pats, kuris Jeruzalėje persekiojo visus šio vardo išpažinėjus?'! Jis jautė pareigą paskelbti savo tautiečiams, kad Kristus yra Izraelio vilčių išpildymas, žmonijos Gelbėtojas ir visų amžių bei visų tautų Lauktasis.

Atrodo, kad neseniai Damaske susidariusi krikščionių bendrija apėmė bėglius iš Palestinos, kuri stengėsi palaikyti senuosius ryšius su sinagoga ir vengė sankirčių su tautiečiais žydais. Jiems buvo neįmanu, kai naujasis apaštalas Paulius atėjo pas juos, — Paulius dabar jiems buvo pavojingas. Damaske prasidėjo aitrūs Pauliaus tautiečių neapykanta Tautų Apaštaliui ir neaukusius krikščionius nerimas dėl jo saugumo. Pastarieji skatino jį bėgti — galimai greičiau palikti Damaską. Tai buvo apaštalo Pauliaus pirmasis pabėgimas. Nuo dabar jo gyvenimas bus pabėgimų, skubių "Sudiev"! seka.

(Bus daugiau)

Pirmoji Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia, 2511 Third Ave., pašventinta 1941 birželio 1.

LIETUVYBĖ KLESTI AMERIKOS VAKARUOSE

(atkelta iš 3 psl.)

Antanas Polikaitis. Chorui dirgavo ir vargonais grojo muz. Viktoras Ralys.

Jau ilgokai Kalifornija laukė lietaus, buvo perdžiūvusi. Tai kad užlijo šventės išvakarėse, patvino, elektra pranyko. Vestuvių apeigos šeštadienio popietėj buvo atliktos prie žvakikų šviestos. Jaunieji sako, kad gal ir romantiškiau...

Sekmadienį, kai reikėjo susto-

ti prie bažnyčios priekinių durų bendrai foto nuotraukai, nebėlio, bet pūtė baisus vėjas. O fotografas lyg tyčia išlaikė gana ilgai...

Nusifotografavę tuoj visi skubėjo į salę pokyliui. Invokaciją sukalbėjo dabartinis klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas:

“O didis Dieve, prieš 50 metų maža Los Angeles lietuvių sąjela, vadovaujama prel. Maciejausko, susibūrė į parapiją, pava-

dintą Šv. Kazimiero vardu. Per tuos ilgus metus parapija ėjo religinės, tautinės, kultūrinės tarnybos keliu. tose srityse ji pasiekė gražių laimėjimų, nes Tu, Viešpatie, laiminai jos vadovų ir narių dedeles pastangas. Šiandien, švęsdami jos 50 metų veiklos sukaktį, mes susirinkome Tau padėkoti už suteiktas malones ir paprašyti, kad Tu ir toliau laimintum Šv. Kazimiero parapiją gausiomis savo malonėmis. Kiek mūsų jėgos leis, mes dirbsime Tavo vardo garbei, Bažnyčios ir lietuvių tautos labui”.

Programai vadovavusi V. Gedgaudienė perskaitė sveikinimus raštu iš Popiežiaus, Los Angeles kardinolo, Lietuvos ambasadoriaus Washingtonė.

Žodžiu sveikino Los Angeles vysk. pagelbininkas John Ward, Kauno arkivyskupo pagelbininkas vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, Lietuvos garbės konsulas Vytautas Čekanauskas.

Kokia būtų šventė, jei būtų apsieita be lentų? Parapijos komiteto pirm. J. Pupius ir šių sukaktuvių komiteto pirm. D. Polikaitienė prel. J. Kučingui įteikė sveikinimą lentos pavidale.

Į visus sveikinimus ir linkėjimus atsakė prel. J. Kučingis. Savo jautriame ir trumpame žodyje padėkos mintimi sujungė klausytojus su pirmaisiais šios parapijos steigėjais, rėmėjais, palaikytojais ir ugdytojais.

Dabar pasidairę aplinkui, matome, kaip žmonės vis labiau turtėja, ir rūpestis išlaikyti savo parapiją, savo lietuvišką žodį vis mažėja.

Bet gyvenime niekas nestovi vietoje, viskas keičiasi ir banguoja. Dabar, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, susidarys naujos gyvenimo sąlygos. Manoma, kad pagyvės imigracija, ir į Ameriką atvyks naujų ateivių. Atvyks nauji kunigai lietuviai, ir vėl parapijos sujudės. Ateiviams jau nebereiks rūpintis statybomis, reikės tik išlaikyti lietuviybę. Ankstesnioji išsivija heroiskai gynė savo lietuviybę ir ją labai ilgai išlaikė. Jai padėjo savos sukurtosios lietuviškos parapijos.

Švenčiant Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos 50 metų sukaktį, iškilmingas mišias koncelebravo Kauno vysk. pagelbininkas vysk. Sigitas Tamkevičius, SJ, ir 6 kunigai. Iš k.: kun. Antanas Valiuška, prel. dr. Vincas Bartuška, klebonas kun. dr. Algirdas Olšauskas, prel. Jonas A. Kučingis, kun. dr. Kornelijus Bučmys, OFM, kun. Raymondas Saplis.

Nuotaika puiki. Salė išpuošta — ne tik gėlių vazomis, bet ir paveikslais. Ir štai — į sceną įsiūbuoja, įlinguoja... PERSONA. Programoje įrašyta, kad dainuos Gražina Apanavičiūtė, sopranas, Vilniaus operos solistė...

Tad ta Vilniaus operos solistė, kaip užmynė ant fortissimo, taip ir varė, spiegdė, klykė. Kai kam net ausų būgneliai šokinėjo. Repertuare buvo lietuvių kompozitorių sukurtos ar aranžuotos dainos. Buvo ir operų arijų — tik (o kokia arogancija publikos atžvilgiu!)... programoj prirašyta, kad dainuos ariją iš tokios ar kitokios operos. O kokia gi ta arija? Toje pačioje operoje yra kelios arijos sopranui.

Kai ant scenos klyksmai pasibaigė, prasidėjo pietūs.

Rengimo komitete, atstovaudami įvairioms Los Angeles

mieste veikiančioms lietuviškoms organizacijoms dirbo: Ignas Medziukas, Valentinas ir Birutė Varnai, Juozas Pupius, Antanas Polikaitis, Vincas Dovyduos Gražina Apanavičiūtė, sopranas, Vilniaus operos solistė... Tad ta Vilniaus operos solistė, kaip užmynė ant fortissimo, taip ir varė, spiegdė, klykė. Kai kam net ausų būgneliai šokinėjo. Repertuare buvo lietuvių kompozitorių sukurtos ar aranžuotos dainos. Buvo ir operų arijų — tik (o kokia arogancija publikos atžvilgiu!)... programoj prirašyta, kad dainuos ariją iš tokios ar kitokios operos. O kokia gi ta arija? Toje pačioje operoje yra kelios arijos sopranui.

Šios garbingos sukakties proga išleista stamboka atsiminimų

knyga su parapijos istorijos bruožais. Pagrindinis šio veikalo redaktorius — nenulstamas spaudos darbininkas ir daugelio laikraščių bendradarbis — Ignas Medziukas.

Prie šios sukakties minėjimo kai kurių detalių dar teks būtinai sugrįžti.

Kornelijus Bučmys

Šuns kilmė

Turgavietėj piliėtis vedžioja pardavimui gražų šunį. Atrodo, kad tai grynos veislės šuo. Atsiradęs pirkėjas teiraujasi kainos, amžiaus ir dar paklausia:

— Koks yra jo geneologinis medis?

— O, jam nesvarbu. Jam tinka kiekvienas pasitaikęs medis, — aiškina šeimininkas.

Prel. Julius Maciejauskas, pirmasis Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas nuo parapijos įkūrimo 1941 birželio 11 iki perdavimo įpėdiniui 1947 balandžio 11.

Lietuviškų parapijų sukaktys

(atkelta iš 3 psl.)

Spalio 20 d. Paterson, NJ, Šv. Kazimiero Lietuvių parapija paminėjo 80 metų sukaktį. Pirmasis klebonas buvo kun. A. Daugis. Dabartinis klebonas — kun. Antanas Bertašius.

Spalio 20 d. Gary, IN, Šv. Kazimiero lietuvių parapija minėjo 75 metų sukaktį. Pirmasis klebonas buvo kun. K. Abromaitis, dabartinis klebonas — prel. dr. Ignas Urbonas.

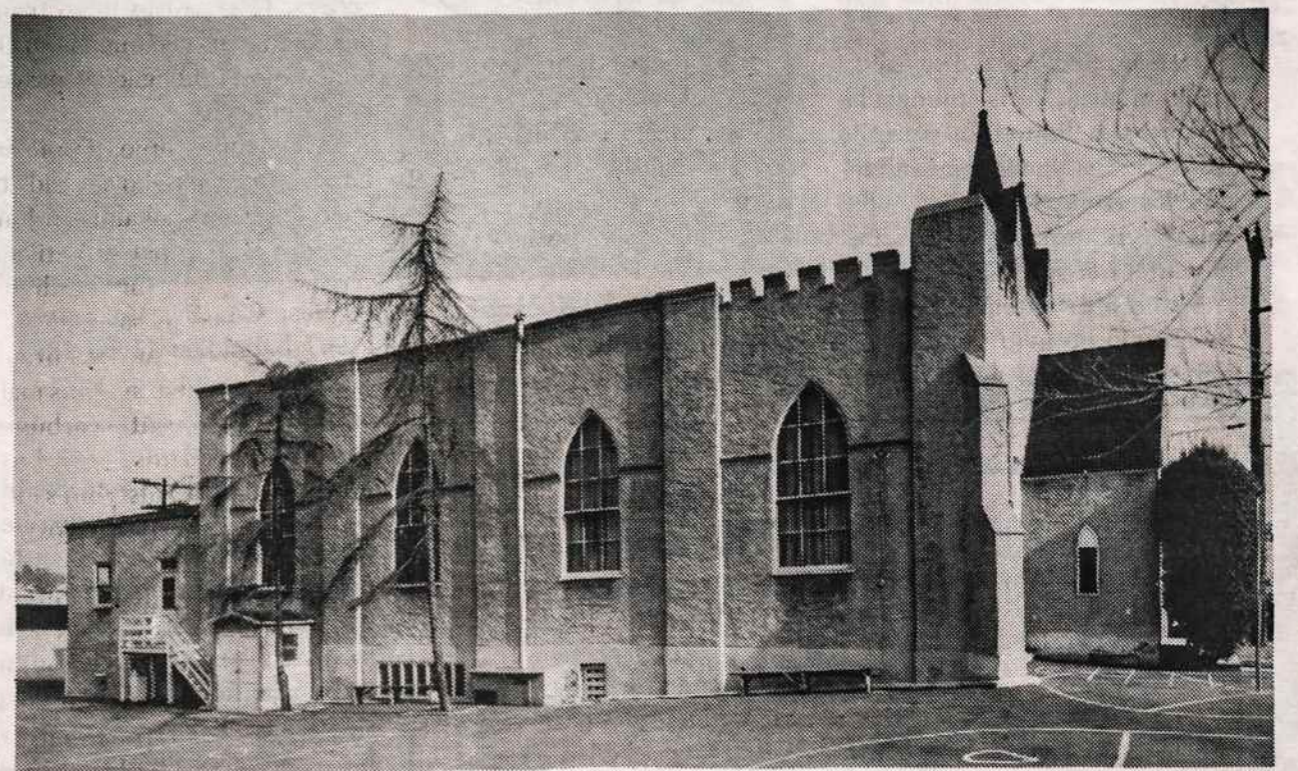
Lapkričio 4 d. Kearny, NJ, So-pulingosios Dievo Motinos parapija paminėjo 75 metų sukaktį. Dabartinis klebonas yra prel. Domininkas Pocius.

Spalio 27 d. Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapija minėjo 50 metų sukaktį. Jos įsteigėjas buvo prel. Julius Maciejauskas. Dabar ten klebonau-

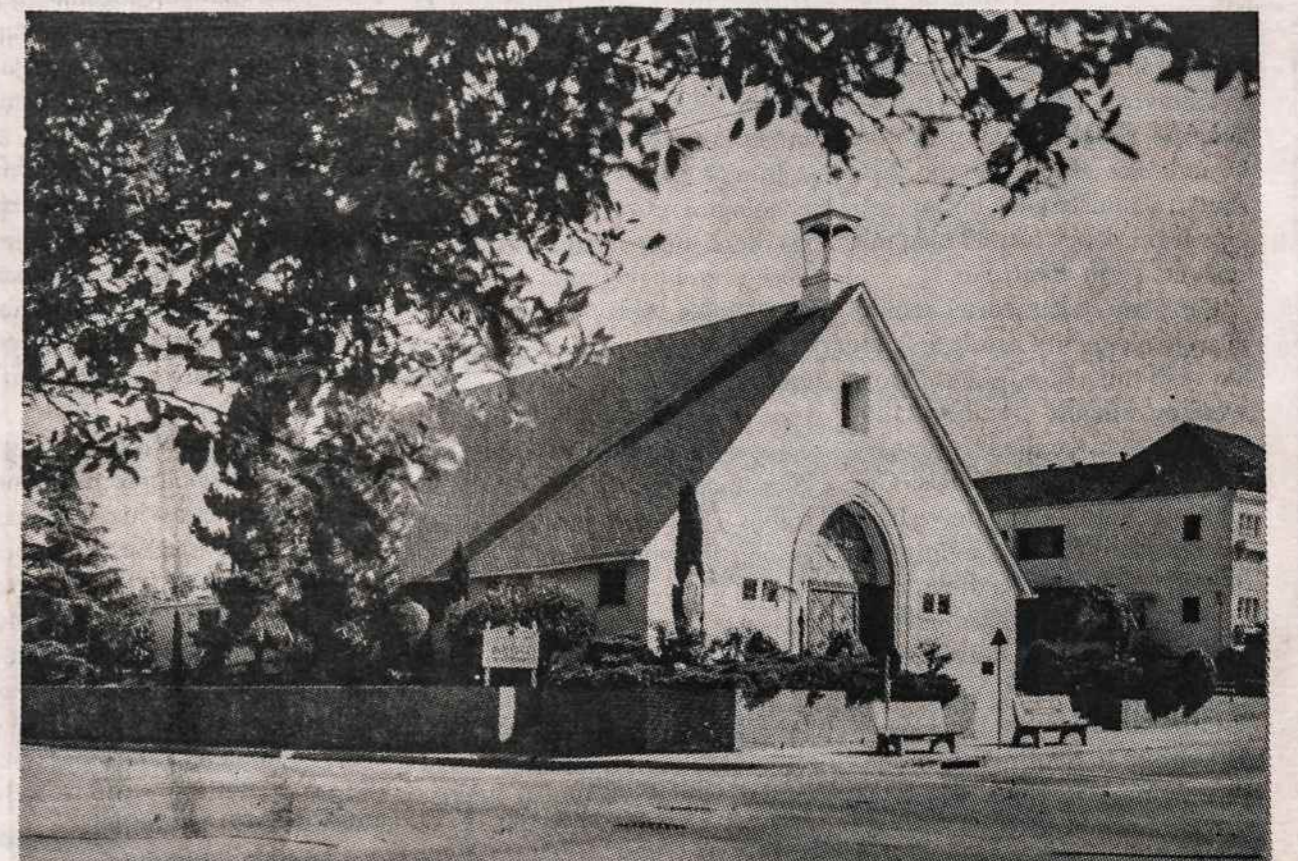
ja kun. dr. Algirdas Olšauskas. Tai pati jauniausia lietuvių parapija Amerikoje.

Tiesa, po 1945 metų datos baigėsi Antrasis pasaulinis karas, buvo didelė imigracija, vėl daug pastatyta — nauji vienuolynai ir salės, bet naujos parapijos įkurtos tik Kanadoje. Amerikoje įkurtos misijos.

Lietuviškųjų parapijų tinklas mažėja. Parapijų bažnyčios pereina jau vietos vyskupo žinion. Tai natūralus asimiliacijos procesas, bet šios sukaktys verčia susimąstyti: kiek daug padaryta pra-eityje, kiek pristatyta, kad būtų apsaugotas lietuviškas pamaldumas, lietuviškas žodis. Ir tai pastatė paprasti žmoneliai, nemo-kyti, įvairių audrų išmesti iš savo

Antroji Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia, Evans St. ir St. George St., 1948-1951. Dabar naudojama kaip parapijos salė.

Trečioji-dabartinė Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia, 2718 St. George St., konsekruota 1951 lapkričio 4.

DEMOKRATINĖS LIETUVOS ATKŪRIMO PERSPEKTYVOS

Paskaita, skaityta 1991 m. lapkričio 24 d. Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyn, NY, minint Lietuvos kariuomenės šventę (1)

JAV ARMIJOS PULKININKAS
JONAS KRONKAITIS

(Paskaita išklaudyta dideliu dėmesiu, nes ji paliečia dabarties aktualius klausimus: pilietybės ir nuovybės įstatymus, sovietinę įtaką Lietuvoje, kaip atkurti Lietuvos kariuomenę ir kokia ji turėtų būti.

Reikia džiaugtis ir drauge didžiulis, kad Jonas Kronkaitis, tiek metų ištarnavęs Amerikos kariuomenėje, apdovanotas daugeliu medalių, pasiekęs pulkininko laipsnį, pasiūkio susirūpinęs Lietuvos ateitimi ir organizuoja jai pagalbą. — Red.)

-0-

Didžiai gerbiamas pone Vakseli ir ponai, pone ambasadoriau Simuti ir ponai, gerbiamieji Ramovėnai, Birutietės, Šauliai ir svečiai. Tikrai malonu būti jūsų tarpe ir pagerbti nepriklausomos (senos) Lietuvos karius. Nuširdžiai dėkoju jūsų pirmininkui ponui Vakseliui už man suteiktą privilegiją tarti žodį, minint nepriklausomos Lietuvos kariuomenės 73-iają sukaktį. Nors likimas man lėmė tarnauti Amerikos Armijoje, širdyje jaučiausi tarnavęs mūsų bendram tikslui, — laisvei. Ypatingai įspūdinga man buvo dalyvauti mišiose, prisimenant ir pagerbiant žuvusius Lietuvos gynėjus. Jų tarpe yra ir Lietuvos armijos leitenantas Vaclovas Kronkaitis, mano dėdė, kuris buvo komunistų nužudytas prieš 50 metų.

Didelė privilegija su jumis susipažinti, nes jūs esate dar tikri nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kariai, išlaikę tų laikų garbingas tradicijas ir svarbiausia — tų laikų dvasią. Jokia kita išėjusios organizacija nesusiauta taip artimai su nepriklausoma Lietuva, kaip jūs, gerbiamieji klausytojai, buvusieji jos kariai. Jūs esate tas tiltas, kuris jungia dabartinius įvykius tiek Lietuvoje, tiek čia, su nepriklausoma Lietuva iki 1940 metų. Sveikinu Jus, kad išlaikėte tų laikų karinę dvasią, tuo įamžindami Lietuvos istorijoje nepriklausomos Lietuvos kariuomenės įnašą. O tas įnašas buvo toks, kad ir šių dienų nepriklausomybės atgavimas rėmėsi anų laikų aukomis. Ta nepriklausomybė buvo tada iškovota jūsų ir jūsų brolių krauju. Jūsų pradėtą darbą 1918 m. lapkričio 23-čiąją dieną, kurios sukaktį mes minime šiandien, tęsia toliau jūsų pasekėjai. Ir vėl, nors ir labai sunkiai, Lietuva keliasi iš okupacijos.

Tiesiog atrodytų, kad istorija kartojasi. 1918 m. carinei Rusijai ir kaizerinei Vokietijai sugriuvus, Lietuva pasinaudojo proga išsikvoti nepriklausomybę ir joje gyventi iki 1940 metų. Tų metų įvykiai už Lietuvos ribų, apie kuriuos Lietuva nieko nežinojo, o jeigu ir būtų žinoju-

si, kažin, ar ką būtų galėjusi daryti, palaidojo jos nepriklausomybę.

Dabar, Sovietų imerijai grįžtant, Lietuva vėl pasinaudojo proga paskelbdama nepriklausomybę, kuri yra pripažinta daugelio valstybių, įskaitant ir JAV. Visai atvirai žiūrint, ta nepriklausomybė kol kas yra tik dalinis atsikratymas Kremliaus ir sovietų komunistų partijos kišimosi į Lietuvos reikalus. Bet ir tai yra labai didelis laimėjimas.

Deja, nepriklausomybė nuo Maskvos nereiškia, kad demokratija atgijo taip, kaip mes ją suprantam. Ir čia paradoksas. Nors Lietuva atgauna nepriklausomybę, demokratija dar nėra atgaivinama. Konstitucija, kurią jūs sukūrėte, nėra pripažinta. Net kartais atrodo, kad lietuviškasis tautiškumas dar turi stipriai rausvų atspindžių.

Štai keletas pavyzdžių. Išrinkus Aukščiausiąją Tarybą 1989 m., buvo skelbiama, kad jinai atstovauja visų lietuvių valiai. Šitą temą pasigavo net kai kurie išėjusių veikėjai. Dabar toji taryba, "reikšdama tautos valią" nubalsavo atimti iš užsienyje gyvenančių Lietuvos piliečių Lietuvos pilietybę. Čia net nekaltu apie nepripažintą dvigubos pilietybės, kurią būtų mums pripažinus 1940 metų vyriausybę; kalbu apie išėjusius, kaip savo motiną ir gal net kai kuriuos iš

jūsų, kurie garbingai išlaikėte Lietuvos pilietybę, nepriimdami, pavyzdžiui, Amerikos pilietybės. Dabar tokie išėjviai yra asmenys be valstybės.

Klausimas net, ar Lietuvos ambasados tarnautojai yra Lietuvos piliečiai. Lietuvos ambasadorius Washingtono, asmuo, kuris pusę šimtmečio dirbo dėl Lietuvos nepriklausomybės, gali tapti žmogum be valstybės, tuo pat laiku, kai Lietuva atgauna nepriklausomybę. Bostonietis Algirdas Budreckis padarė tokią išvadą: "Kaip prievartinis santvarkos, taip ir dabar pilietybės klausimas liko valdančiųjų politinis įrankis". Jeigu pilietybės jau yra naudojama kaip politinis įrankis, einant net iki nesąmonių, tai tada toji nepriklausomybė įgauna labai netikrą atspalvį. Tikėkimės, kad čia tik klaida, nors ir skaudi, ir ji bus atitaisyta, kai rimtos galvos šį reikalą giliau išnagrinės.

Manau, kad išėjusių pareiga yra įtikinti valdžią, jog šis nepripažinimas pilietybės ne tik įžeidžia išėjusius lietuvius, bet ir padarys žalos Lietuvos atstatymui. Geros valios diskusijomis, o ne reikalavimais, grasinimais, ar pamokslavimais turime įtikinti, kad apsaugojimas pačių pagrindinių gyventojų teisių yra svarbiausias uždavinys demokratinės Lietuvos kūrimui.

*(Bus daugiau)*LANDSBERGIO KETURIOS
DIENOS ROMOJE

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis lapkričio 16-20 dienomis lankėsi Romoje. Per tas keturias dienas įsai, kaip pranešė Vatikano radijo lietuvių redakcija, turėjo svarbių susitikimų. Pirmiausia — Vatikane, o paskui ir su Italijos vyriausybe ir parlamento vadovais. Paties Landsbergio žodžiais tariant:

"Vizito turinys — labai įvairus, tai susitikimas su dviejų valstybių vadovais, o vienas iš jų — Vatikano valstybės vadovas yra ir viso pasaulio Katalikų Bažnyčios Galva ir nepaprasta asmenybė, labai įtakinga pasaulio dvasiniuose procesuose, kuri ir Lietuvai turi didelės įtakos ir su kuria Lietuvos žmonės sieja daug vilčių ir jausmų.

Jis pabrėžė ir dalyvavimą iškilmingose ceremonijose Šv. Petro bazilikoje, paskelbiant šventuosiu Juozapą Rapolą Kalinauską, kilusį iš Vilniaus ir 1863 m. sukilimo dalyvį, vieną iš vadų Lietuvoje. Tų apeigų metu Landsbergiui teko būti greta didelės lenkų delegacijos ir netoli Lenkijos

prezidento. Pirmą kartą asmeniškai susitiko ir pasikeitė keletu žodžių. O po mišių buvo trumpas, bet labai reikšmingas susitikimas — abi delegacijas pasveikino Popiežius.

Kalbėdamas apie Popiežių, Landsbergis pasakoja, kad tai buvo jo pirmas pokalbis su Jonu Paulium II, taip pat su Vatikano valstybės sekretorium kardinolu Sodano. Toliau jis sako: "Susitikimas su šventuoju Tėvu — buvo labai svarbus man, turiningas, gal būt svarbus ir Lietuvos reikalams, nes buvo liečiami taip pat valstybių santykiai, valstybės ir Bažnyčios reikalai.

Nukrypdavome ir į platesnius pasvarstymus — istorinius ir dabarties, kokį vaidmenį vaidina Bažnyčia Lietuvoje ir didesnėse teritorijose, kokių problemų yra dabar ir ko Lietuva tikisi iš Katalikų Bažnyčios apskritai, kuo dėkinga yra už didelę labai paramą iš Vatikano ir ypač šventajam Tėvui dažnai prisimenant, paminint ir paremiant Lietuvą.

Paminėjau, jog Lietuva labai

Rašytoja poetė Julija Švabaitė-Gylienė Vilniuje, Katedros aikštėje. Priešais matosi namas, kuriame ji prieš emigraciją gyveno. Lietuvoje išleistas jos poezijos rinkinys. Gruodžio 8 ji dalyvauja Los Angeles rengiamame literatūros vakare. Su ja drauge dalyvauja ir Paulius Jurkus iš New Yorko. Nuotr. Algimanto Žižiūno

Prezidentas kviečia

Mieli lietuviai,

Artėja VII Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas nuostabioje Pietų Amerikoje. Džiaugiuosi, girdėdamas ir matydamas mūsų jaunimą, energingai studijuojantį bei dirbantį čia ir Lietuvoje. Tikiu, kad tuo metu, kai šiaurės pusrutulyje siautės šiaurės pūgos, po karšta Pietų Amerikos saule suliepsnos dar karštesnė lietuvių ugnis. Pirmą kartą Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje bus proga susirinkti, šį kartą jau tikrai viso pasaulio jauniems lietuviams.

Jie — jaunieji — bus tie, kurie atūs devintąją bangą sunkiame Lietuvos atgimimo darbe. Darbe, kurį dirba kiekvienas lietuvis kiekviename pasaulio kampelyje. Todėl mūsų pareiga dabar — remti visus gerus jaunimo darbus ir siekius tiek moraliai, tiek ir materialiai.

Jūs, Vytautas Landsbergis

Rūpinasi teisine ir ekonomine pagalba Lietuvai

Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos ekonominės komisijos narys Arvydas Leščiauskas nuo lapkričio pradžios vieši pas savo gimines (Kungių šeimą). Šalia įspūdžių iš bendro amerikiečių gyvenimo, svečias stengiasi plačiau susipažinti ir su jam rūpima ekonomine sritimi. Čia jam geri padėjėjai yra dr. Jokūbas ir Loreta Stukai, kurių rūpesčiu Leščiauskas susitikinėja bei aptaria planus, kaip amerikiečiai ir jų firmos galėtų padėti Lietuvai.

Susitikta su New Jersey Tarptautinės pramonės komisierium Philip Ferzan, kuris svečiui padėjo savo patarimais ir supažindino jį su kitais kompetentingais asmenimis, galinčiais suteikti Lietuvai humanitarinės ir teisinės pagalbos.

Vertingų patarimų sulaukta ir iš bendrų kontaktų su American Bar Association Centro ir Rytų Europos Teisinio projekto pareižūnais. Čia, be dr. Jokūbo ir Loretos Stukų, dar dalyvavo ir lietuvis advokatas iš Washingtono Ernest Račkauskas bei American Bar Assn. europinio skyrėriaus direktorius Mark Ellis. Jei Lietuvos vyriausybė pageidautų, bus suteikta teisinė pagalba, ruošiant valstybės konstituciją. Užmegzti ir ryšiai su daugeliu kitų įstaigų, kurios turi planą padėti Lietuvai.

Nors Landsbergio vizitas Romoje nebuvo oficialus, jį visur sutiko ir išlydėjo pagal valstybių vadovams numatytą protokolą. Šalia oficialių, Landsbergis turėjo susitikimų ir su tarptautinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis. Jis kalbėjosi su spaudos ir TV korespondentais, Lietuvos atstovybėje prie šventuojo Sosto priėmė Italijos Raudonojo Kryžiaus atstovę ir Taikos pirmininkę Maria Pia Fanfani, kuri gruodžio pradžioje lankysis Lietuvoje, lydėdama siuntą vaikų ligoninėm. Jis taip pat susitiko su Maltos ordino atstovais, padėjo už labdarinius jų darbus ir aptarė kai kurias tolimesnio bendradarbiavimo galimybes.

Artėja šventės. Kaip dovaną savo draugams bei artimiesiems užsakyk Darbininką.

— Nijolė Sadūnaitė, komunistų valdžios persekiota Vilniuje, o taip pat iškentusi Sibiro tremtį, bus pagerbta pranciškonų universitete Steubenville, OH. Jai gruodžio 7 d. bus įteiktas "Poverello" vardo medalis. Amerikoje Sadūnaitė jau lankėsi pernai.

— Lietuvos ir Rusijos kultūros ministrai Kuolys ir Solominas Vilniuje pasirašė abišalę kultūrinio bendradarbiavimo sutartį. Bus plečiamas Lietuvos ir Rusijos bendradarbiavimas visoje pagrindinėse kultūros srityse — muzikos, teatro, tapybos, bus vystomi abiejų šalių muziejų tarpusavio santykiai. Bus taip pat rūpinamasi iš vienos į kitą šalį neteisėtai išvežtų kultūrinių turtų sugrąžinimu šaliai, kuriai tie turtai priklauso. Sutartyje minimas kultūrinių turtų sugrąžinimo klausimas ypač liečia Lietuvą, iš kurios ne tik sovietinės okupacijos metu, bet ir caro laikais buvo neteisėtai išvežta daug vertingų Lietuvos kultūrinių turtų. Abi šalys taip pat įsipareigoja tarpusavyje bendradarbiauti, rūpinantis kaimyninės Kaliningrado srities kultūrinio palikimo restauravimu ir išsaugojimu.

— Deputatas Eugenijus Gentvilas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybai pradėjus ketvirtą sesiją, išrinktas nauju parlamento seniūnu. Jis yra gamtininkas, pastaruosius ketverius metus dirbęs Klaipėdoje, kur buvo išrinktas AT deputatu. Praėjusią sesiją buvo seniūno pavaduotoju.

— Kazys Daugėla, iš Bedford, NH, kurio nuotraukos papuošia ir Darbininką, amerikiečių foto mėgėjų sąjungos buvo atžymėtas už sėkmingą dalyvavimą tarptautinėse parodose. Jam suteikti monochrominių stambiųjų nuotraukų klasėje vienos ir dviejų žvaigždžių žymėnys.

— Rašytojai Julija Švabaitė-Gylienė iš Chicagos ir Paulius Jurkus iš New Yorko dalyvavo Los Angeles, CA, Lietuvių Fronto Bičiulių ruošiamame 26-jame literatūros vakare, kuris įvykis gruodžio 8 d., sekmadienį, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

— Šių metų pabaigoje Pietų Amerikoje įvykstantiame VII-ame Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese bus minimos dvi svarbios sukaktys: 25 metų nuo pirmojo Pasaulio Lietuvių Jaunimo kongreso ir 20 metų nuo Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos įsteigimo.

Oficialios vaizdajuostės iš istorinių įvykių Jungtinės Tautos priimant Pabaltijo valstybes: 1. Saugumo Tarybos posėdis rugsėjo 12 d.; 2. Generalinės Asamblėjos posėdis rugsėjo 17 d. (angliškas tekstas); 3. Estijos, Latvijos ir Lietuvos prezidentų kalbos tame posėdyje (estiška, latviška, lietuviška); 4. Vėliavų pakėlimo iškilmės ir 5. Pabaltijo valstybių prezidentų spaudos konferencija rugsėjo 18 d. Iš viso 6 juostos. Norintys įsigyti šias juostas už prieinamą kainą kreipkitės tel. 516 - 935 - 0896.

Vilniaus Vingio Parke spalio 12 — įdomi Derliaus šventė. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: Sofija Sližys, Lampoc, CA; kun. Theo Palis, Pittsburg, CA; Elvira Ošlapas, Old Greenwich, CT; V. Biknevičius, Seminole, FL; S. Zikas, Melrose, MA; S. K. Griganavičius, So. Boston, MA; M. Manomaitis, So. Boston, MA; A. Januska, Milton, MA; Silva Pragulba, M.D., Highland Park, MI; kun. J. Pragulbickas, Cranford, NJ; J. Ramanauskas, Metuchen, NJ; J. A. Daubėnas, Forest Hills, NY; Virginia Jakstas - Kelly, Rockville Center, NY.

25 dol.: Kun. A. Bertašius, Paterson, N.J.

Po 20 dol.: Ona Dovydaitytė, Lake Worth, FL; C. Daunys, N. Miami Beach, FL; A. E. Naujokas, Norridge, IL; V. Biosevas, Jamesburg, NJ; V. Jasinskas, Riverside, NJ; V. Jokūbaitis, Toms River, NJ; Helen Gagas, Jamaica, NY; S. Slye, Ozone Park, NY; K. Navakauskas, Coventry, R.I.

Po 15 dol.: A. V. Staknis, Stuart, FL; D. Kojelytė, Villa Park, IL; G. Balbata, Lake Park, FL; A. Melaika, Athol, MA; M. J. Liauba, Cincinnati, OH.

Po 10 dol.: Petrė Pitkelis, Murrieta, CA; L. Reivydas, Los Angeles, CA; K. Snipas, Hartford, CT; A. Semaska, New Britain, CT; J. Valys, Woodstock, CT; A. & D. Alksninis, Marco Island, FL; J. & S. Kavaliūnas, New Smyrna Beach, FL; V. Bi-

liunas, Palm Beach Gardens, FL; Adelaida Strijauskas, St. Petersburg, FL; V. Labutis, Sunny Hills, FL; J. Skudra, E. Chicago, IL; V. Bildusas, Montgomery, IL; Kristina Martinkus, Chicago, IL; A. Skudzinskas, Baltimore, MD; E. H. Valuntis, Severta Park, MD; A. Sedukis, Brockton, MA; Jadvyga Sapras, Wilbraham, MA; S. Simoliūnas, Detroit, MI; A. Janusis, Livonia, MI; Em. Balčiūnienė, New Buffalo, MI; Ona Linartas, Elizabeth, NJ; M. Shulin, Lakewood, N.J.; Albina Znotas, Kearny, NJ; Stasė Žebertavičius, Parlin, NJ; V. Žilinskas, Brooklyn, NY; B. Cibulskas, Douglaston, NY; J. Vainius, East Northport, NY; J. Skucas, Hilton, NY; P. Jurgėla, Uniondale, NY; R. Markevičius, Woodhaven, NY; A. Sakalas, Woodhaven, NY; J. Žukas, Woodhaven, NY. Anna Byla, Pittston, PA.

Po 8 dol.: A. Dulkis, Newark, NJ.

7 dol.: J. Grinius, Wetherfield, CT.

Po 5 dol.: J. Vaičieliūnas, Toronto, Canada; Mrs. N. Sakalaukas, Enfield, CT; Sofija Domeika, Fairfield, CT; A. & E. Sliogeris, Marlborough, CT; F. Trunce, Norwalk, CT; Mrs. L. Bandziukas, Northglenn, CO; A. Keniauskas, Waterbury, CT; J. Babravicius, St. Petersburg Beach, FL; P. Jančauskas, St. Petersburg, FL; S. Kligys, Stone Mountain, GA; P. Plestys, Chicago, IL; J. A. Davis, Smyrna Mills, ME; Margaret Vil-

džius, Bethesda, MD; G. Treinienė, Hyannis, MA; J. Statkus, Randolph, MA; Mrs. S. Subatis, Arlington, MA; A. Paliulis, Saugus, MA; Irena M. Galinis, Norwell, MA; J. Miliauskienė, Worcester, MA; S. Klimas, Little Falls, NJ; A. Kneser, Newark, NJ; L. Rimkus, Parlin, NJ; kun. J. Tomalonis, Somerville, NJ; M. Iskeliūnas, Paterson, NJ; J. C. Kevett, Toms River, NJ; Vida M. Glaser, Woodcliff Lake, NJ; E. Ramonis, Brooklyn, NY; P. Waskes, Brooklyn, NY; S. Plechavičius, Dobbs Ferry, NY; R. Sviedrys, Great Neck, NY; P. B. Bagdziūnas, Hillcrest, NY; R. Rajus, Howard Beach, NY; S. Baroniūnas, New Hyde Park, NY; Anne Daunis, Roosevelt Island, NY; G. Vidmantas, Rochester, NY; V. Vitkus, Rochester, NY; Stefa Mikulskis, Woodhaven, NY; J. Masilionis, Dayton, OH; Dailydė, Windsor, OH; A. Kazlauskas, Phila., PA; T. Bauza, Kenosha, WI.

Po 2 dol.: C. Matonis, Ocean, NJ; A. Mazeika, Jamaica, NY.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *"Darbininkui"*. Laikraščiu ateitis priklausau nuo aukotojų dosnumo. Vien is prenumeratos būtų neįmanoma išlaikyti. Už kiekvieną auką njoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

BALTIA EXPRESS CO. LTD.
INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE
SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
INTERNATIONAL AND DOMESTIC FREIGHT FORWARDING
PRES. VIDMANTAS RAPŠYS

KALĖDINIAI SIUNTINIAI

* AIR CARGO EXPRESS
* Su pristatymu į namus, be maito per 10-15 dienų

NE KALĖDINIAI SIUNTINIAI

TIK 90ct./sv. virš 80 sv., \$1 iki 80 sv.

— APDRAUDŽIAME, PAKUOJAME, PAIMAME IŠ NAMŲ
— SIŪSKITE VISKĄ — NAUJA IR NAUDOTA — RŪBUS, MAISTĄ, VAISTUS.

ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:
3782 W. 79TH ST.
CHICAGO, IL 60652

TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE) 1-312-284-6449
1-800-772-7624

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūniui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUŠ KRIAUCĖLIŪNO PREMIJĄ

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1,000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireikšusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (samburiui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvių ir Lietuvos vienerių metų bėgyje;

I LAISVĘ FONDO ROMANO KONKURSO EIGA

Į *Laisvę* fondo romano rezencinė tema konkurso vertinimo komisija Amerikoje šiuo metu baigia skaityti keturius gautus rankraščius. Buvo atsiųsta: *Domo Jasinsko slapyvardžiu pasirašytas Kelias per kapines*, Budrio B. — *Paminklas iš žodžių*, Kovos Aido — *Trys berneliai*, Augusto Raštonio — *Laiškai kinta Dainavoje*.

Tuo tarpu dar tiksliai nežinoma apie Lietuvoje esančios komisijos dalies gautus rankraščius. Ryšį tarp šių dviejų vertinimo komisijų palaikyti yra neįmanoma, tad gali prisieiti konkurso baigimo datą pratęsti iki 1992 metų pavasario. Tiksliai data bus pranešta vėliau, galutinai susitarus su komisijos dalimi Lietuvoje.

2. 1991 metų premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijos vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki 1992 m. sausio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma komisija, kurioje po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima.

4. Vertinimo komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki 1992 m. kovo 1 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlo raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiamas Eugenijaus Kriaučeliūno Premijos Komisijai, 13400 Parker Road, Lemont, IL 60439.

Reikalinga ir pritinka — Paskaityti Darbininką.

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS:

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS (angliškai)	
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, nauja laida	\$25.00
Prie šios knygos įkaldėti pagalbiniai tekstai	
į 4 kasetes	40.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU (35 apsakymai iš autorės pergyvenimų dirbant liginėse) — <i>Dr. K. Paprockaitė - Šimaitienė</i> , p. 494	20.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, II Pasaulinio karo dienoraštis, daug aprašymų iš Hanau (Vokietijoje) stovyklos gyvenimo — <i>A. Gustaitis</i> , 940 puslapių su nuotraukomis ir žemėlapiams, su persiuntimu	35.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai — <i>VI. Kulbokas</i>	8.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS — (<i>J. Andrius</i>) — didelio formato	12.00
LIETUVIŠKAI - ANGLIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS	12.00
ANAPUS HORIZONTO, Australiškos apysakos — <i>Ava Saudargienė</i> , p. 189	12.50
ŠALIS, KURIOJE GYVENAM, kelionių po JAV įspūdžiai — <i>V. Šalčiūnas</i> , p. 296	12.50
GYVENIMO AKIMIRKOS, atsiminimai, — <i>L. Dambrauskas</i> , antra knyga	10.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas, — <i>Dalila Mackalėnė</i> , 324 psl.	15.00
NAKTIS, trijų veiksmų drama — <i>J. Gliuda</i> , 85 psl.	11.00
UGNIS IR ŽODIS — poezija su iliustracijomis, didelio formato <i>V. Kazokas</i> , 94 psl.	8.50
GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS — <i>Z. Raulinaitis</i>	9.00
ATGAVĖ VILTĮ, kalbos ir pranešimai, <i>Vyt. Landsbergis</i> , 294 psl.	18.00
EPOCHŲ SIGNATŪROS, Darbai iš Lietuvos kultūros istorijos, <i>Vyt. Kavolis</i>	10.00
TAUTOS ATMINTIES BEIEŠKANT, (Lietuvių mitologijos studijos) apie dievus ir žmones — <i>Algirdas Greimas</i> , 523 psl.	12.00
BALTŲ KALBŲ BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALY — <i>Jūratė Statkutė de Rosales</i>	15.00
VAIVOS JUOSTA, Eilėraščiai ir dialogai — <i>J. Rūtenis</i> 134 psl.	6.00
PRIE VILTIES KRYŽIAUS — <i>Juožas Prunskis</i>	5.00
KOVO KETVIRTOJI — <i>Jurgis Gliuda</i>	5.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai, originalai ir vertimai — <i>Tomas Venclova</i>	8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA — <i>Aleksandras Merkelis</i>	15.00
VISAIP ATSTINKA — <i>A. Gailiūsis</i>	5.00
MARGU RAŠTO KELIU (<i>Darbininko</i> premijuota apysaka) — <i>Alė Rūta</i> , 281 psl.	5.00
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. <i>Redagavo dr. Antanas Kučas</i>	20.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LIAUDININKAI — <i>Juožas Audėnas</i>	5.00
LEMTINGOS DIENOS, apsakos, <i>Jonas Jaškauskas</i> , 187 psl.	8.00
IEŠKANČIOJO PĖSAKAI (Evangeliniai mąstymai), eilėraščiai — <i>Kęstutis Trimakas</i> , 267 psl.	10.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai — 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nesiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

9525 So. 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Telephone: 1-708-430-8090
Telefax: 1-708-430-5783

NAUJA „ŽAIBO“ SVEIKINIMŲ SUDĖTIS ŠVENČIŲ PROGA

NR. 1	Bouquet of flowers and a box of fine chocolates	\$50.00
NR. 2	Bouquet of flowers, box of fine chocolates, two bottles of champagne and two bottles of vodka	\$85.00
NR. 3	One tub of bubble gum, 180 pieces, Tootsie pops assorted 100 pieces, two 46 oz. cans of orange juice, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Dole pineapple chunks, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Del Monte peach halves, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Del Monte fruit cocktail, one box 50/1 oz packs of Swiss Miss hot cocoa mix, Jello strawberry four 6 oz packs, two lbs of almonds	\$100.00
NR. 4	Wesson vegetable oil 1 gal., Lipton tea bags 216 count, basil 5.5 oz, bay leaves 2 oz, cinnamon sticks 8 oz, ground cinnamon 16 oz, spanish paprika, 18 oz, coarse ground pepper 16 oz, ground black pepper 16 oz, rice 5 lbs.	\$100.00
NR. 5	Prince thin spaghetti 10 lbs, Dole fruit salad #10 can (6 lbs-10 oz), green string beans #10 can (6 lbs-5 oz), Star Kiet tuna 6/8.125 oz each, tiny shrimp 3/4.25 oz cans each, bouillon cubes 200 pieces, chicken cubes 200 pieces, Kraft mayonnaise one (1) gallon	\$100.00
NR. 6	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 29 oz can peaches, 4 lb table salt, 2 cans pineapple, 2 boxes prunes, 2 boxes raisins, 64 oz vegetable oil, 12 oz cocoa, 39 oz 8 O'clock coffee beans	\$100.00
NR. 7	Aspirin 600 tablets, Centrum vitamins 100 tablets, 32 oz shampoo, antacid. Band aids, toothpaste (2), soap 8 bars	\$100.00
NR. 8	A special gift package for men: shavin razors, cologne, shaving cream, after shave lotion etc.	\$100.00
NR. 9	A special gift package for ladies: cosmetics, shampoo, tooth paste, soap, etc.	\$100.00
NR. 10	Twenty two (22) lbs of finest meats	\$100.00
NR. 11	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 64 oz vegetable oil, 39 oz coffee beans, 1 kg ham, 0.65 kg tongue, 0.65 kg chicken	\$100.00

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401
DARBO VALANDOS
MON — 9:00–3:00 THUR — 9:00–7:00
TUES — 9:00–3:00 FRI — 9:00–3:00
WED — 9:00–3:00 SAT — 9:00–12:00

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje-KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

Neužmirškime lietuviškos knygos. Ji šaukte šaukia mūsų pagalbą.

Aleksandras Radzius
KELIAUJAME ABU, MĖNULI

Nauja poezijos knyga:

Aleksandras Radzius
KELIAUKIME ABU, MĖNULI

Išleido Darbininkas.
Gaunama Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
Kaina 6 dol.

SIUNČIU SAVO AUKĄ LIETUVOS AMBASADOS IŠLAIKYMU IR DARBAMS:
(AUKOS NĖRA "TAX-DEDUCTIBLE")

ASMENIŠKU ČEKIU - SUMOJE \$ _____
(Čekiai išrašomi - "Lithuanian Embassy")

KREDITO KORTELĖS ATSKAICIAVIMU PER (12) MĖNESIŲ: VISA MASTERCARD
(Credit card deduction for (12) twelve months as checked)

KORTELĖS NUMERIS: _____ BAIGIAMOJI DATA: _____
(Credit card number) (Expiration date)

\$10 / MONTH \$25 / MONTH \$50 / MONTH \$100 / MONTH

OTHER \$ _____

VARDAS, PAVARDĖ: _____
(First name, Last name)

ADRESAS: _____
(Address)

PARAŠAS: _____ DATA: _____
(Signature) (Date)

SIUNTIMO ADRESAS: EMBASSY OF LITHUANIA
(Mail to) 2622 16th St. NW, Washington, DC 20009

MIRĖ JONAS VALAITIS, ŽURNALISTAS, VISUOMENĖS VEIKĖJAS

Jonas Valaitis, visuomenininkas, žurnalistas, mirė savo namuose Highland Blvd., Brooklyn, NY, gruodžio 2, pirmadienį, 11 v.v. Didžiojo New Yorko lietuviškame gyvenime jis paliko žymius pėdsakus, aktyviai reiškėsi 64 metus.

Buvo gimęs 1904 gegužės 11 d. Bostone. Į Lietuvą su tėvais grįžo 1913 m. ir ten gyveno iki 1927 m., mokėsi Simono Daukanto mokytojų seminarijoje Kaune. 1923 m. įsijungė į žurnalistiką ir iki 1926 m. redagavo *Jaunimą*.

Atvykęs į Brooklyną, 1928-1933 redagavo *Vienybę*, 1928-1931 dėstė prie *Vienybės* veikiosioje lituanistikos mokykloje, 1940-1942 Berlitzo kalbų mokykloje.

Prieš Antrąjį pasaulinį karą organizavo ekskursijas į Lietuvą ir jom vadovavo. Aktyviai rėmė Dariaus ir Girėno skridimą per Atlantą. Jis buvo baigęs kaligrafijos kursų, aplankė šiuo tikslu didžiumą lietuvių kolonijų Amerikoje ir Kanadoje. 1948-1951 buvo Balfio atstovu Europoje ir padėjo pabėgėliams atvykti į Ameriką. Balfui atstovavo NCWC, International Refugee Organization, American Feder-

Karo metu pradėjus organizuoti Balfą, buvo vienas iš organizatorių ir jo ruošiamų rinklavių vedėjas, aplankė šiuo tikslu didžiumą lietuvių kolonijų Amerikoje ir Kanadoje. 1948-1951 buvo Balfio atstovu Europoje ir padėjo pabėgėliams atvykti į Ameriką. Balfui atstovavo NCWC, International Refugee Organization, American Feder-

ation of International Institutes ir kt.

Grįžęs į Ameriką, buvo 1952 m. Amerikos lietuvių tautinės sąjungos ruoštos misijos į Washingtoną reikalų vedėjas.

1933-1945 vadovavo kasdienėm lietuvių radijo programom anglų kalba.

Veikė įvairiose organizacijose, New Yorko Alte, bendradarbiauavo įvairioje spaudoje, paskutinis jo redaguotas laikraštis buvo *Tėvynė*, Susivienijimo Lietuvių

Jonas Valaitis

Amerikoje organas. *Vienybę* redagavo nuo 1968-1985 m.

WORCESTER, MA

Mirė Ona Keršienė

Lapkričio 15 d. Šv. Vincento ligoninėje mirė Ona Keršienė, sulaukus 86 metų amžiaus.

Ji čia gimė, užaugo, mokėsi, priklausė prie Šv. Kazimiero parapijos. Iki mirties išgyveno Worcesterystę.

1926 m. Onutė Anušauskaitė iškėtoje už Antano Keršio. Įsigijo maisto produktų krautuvelyje. Po poros metų gimė dukrelė Olga. 1930 m. išrinkta Lietuvių Labdaringos draugijos finansų sekretore. Patikėtas pareigas atliko labai sąžiningai.

1943 m. mirė jos vyras Antanas. O. Keršienė priklausė prie įvairių Šv. Kazimiero parapijos draugijų, buvo kai kurių valdybose, rėmė pranciškonų vienuolijų, Nekaltai Pradėtosios Mari-

jos seseris Putname, priklausė prie šios vienuolijų gildos.

Praėjusių metų pabaigoje Ona pasitraukė iš Lietuvių Labdaros draugijos finansų raštininkės pareigų. Pirmininkas ir valdyba jai suruošė gražų pagerbimą ir apdovanojo. Pirmininkas K. Adomavičius pareiškė, kad su ja teko dirbti 27 metus. Ji turėjo daug patyrimo, daug pagelbėjo draugijai. Finansų sekretorės pareigose išbuvo 60 metų. Dukrelė Olga niekad neatsisakydavo nuvežti savo mamytės į Maironio Parką. Dukrelė labai mylėjo savo mamytę ir labai ja rūpinosi.

Velionė buvo pašarvota Jono Kazlausko laidojimo namuose. Daugybė žmonių susirinko jos atsisveikinti. Vakare maldas sukalbėjo kun. V. Parulis, MIC.

Lapkričio 18 ji buvo palydėta į bažnyčią, kur išsiriškiavę pasiti-

MIRĖ KUN. A. P. KNEIŽYS

NORWOOD, MA

Kun. Antanas P. Kneižys mirė lapkričio 8 d. D'Youville Manor prieglaudoje Lowell, MA, po sunkios ir ilgios ligos. Velionis buvo gimęs 1929 m. birželio 29 d. Norwoode.

Jo tėvai buvo veiklūs ir žinomi patriotai. Motina Alicija buvo vietinės Moterų Sąjungos kuopos sekretorė. Tėvas Antanas Pranas Kneižys, buvo gimęs 1893 birželio 12 d. Medininkų kaime Rozalimo valsčiuje, Panevėžio apskrityje. Baigęs pradžios mokyklą, jau žiemos metu lietuviškai mokydavo kaimo jaunimą. 1909-11 m. tarnavo rusų teisme Panevėžyje.

Į Ameriką atvyko 1911 m. ir

ko įvairių draugijų nariai. Bažnyčia buvo pilna žmonių.

Mišias koncelebravo kleb. kun. V. Parulis, MIC, Lietuvos Vyčių 26 kuopos dvasios vadas kun. J. Petrauskas, MIC (jis pasakė ir pamokslą), Aušros Vartų parapijos klebonas kun. A. Volungis, kun. A. Yankauskas, kun. J. Steponaitis, iš Putnamo. Giedojo choras, vadovaujamas vargonininkės O. Valinskienės. Po mišių sugiedotas Lietuvos Vyčių himnas.

Daugybė automobilių palydėjo į Šv. Jono kapines, kur religinius patarnavimus atliko visi mišias koncelebravę kunigai.

Visi laidotuvių dalyviai buvo Keršių šeimos pakviesti į Maironio Parką pietų, po kurių dukra Olga visiems padėjo. Nuliūdime liko dukra Olga, velionės brolis A. Anušauskas su šeima ir kiti giminės.

J.M.

NEW YORKO LIETUVIAI PAMINĖJO LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

(atkelta iš 8 psl.)

Lietuvos kariuomenės šventę šiemet praėjo iškilingiau, sutraukė ir daugiau žmonių.

Pamaldos bažnyčioje

Šventė buvo lapkričio 24, sekmadienį. Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo pamaldos. Mišias koncelebravo net penki kunigai. Trys iš jų pranciškonai: kun. Astijus Kungys, OFM, Kretingos klebonas, kun. Sigitas Jurčys, OFM, studentas iš Romos, kun. Juozas Pačinskas, Plungės klebonas. Prie jų prisijungė Apreiškimo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas ir kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvių Religinės Šalpos vadovas.

Pamokslą pasakė svečias iš Romos kun. Sigitas Jurčys, pranciškonas. Jis prisiminė Kristaus Karaliaus šventę, drauge sujungė ir su Lietuvos kariuomenės švente. Prisiminė, kaip prieš savaitę Romoje vyko retos iškilmės — šventuoju buvo paskelbtas Mykolas Rapolas Kalinauskas, lietuvis, buvęs caro armijos karininkas, paskui dalyvavęs 1863 metų sukilime, kalėjęs, patekęs į užsienį, įstojęs į vienuolyną. Popiežius, skaitydamas šventuoju paskelbimo aktą, kalbėjo: džiaugiasi motina Lenkija ir staiga sustojo. Tada pridėjo, — džiaugiasi ir motina Lietuva. Paskui priėmimo metu Popiežius kartojo, kad naujasis šventasis buvo lietuvis. Vatikano iškilmėse dalyvavo iš Lietuvos atvykęs prezidentas Vytautas Landsbergis.

Minėjimas salėje

Po pamaldų žmonės dar šnekučiavosi lauke, paskui rinkosi į parapijos žemutinę salę. Susirinko apie 100-120, Tiek nesitikėta svečių. Visi susėdo prie stalių.

čia įsijungė į platų visuomeninį gyvenimą. Dirbo ir drauge mokėsi anglų kalbos, 1922-26 m. lankė Suffolk teisės mokyklą.

Kai Pirmojo pasaulinio karo metu buvo renkamos aukos Tautose Fondui, jis įsijungė į šią veiklą, telkdamas lėšas Lietuvai.

1915 metais buvo organizuojamas dabartinis *Darbininko* laikraštis. Jis tuoj įsijungė į pirmąsias organizatorių eiles. Nuo 1915 iki 1922 metų Bostone buvo *Darbininko* laikraščio sekretorius ir administratorius. 1926 pradėjo dirbti *Darbininko* redakcijoje. Redaktoriumi buvo iki 1951 metų, kada pranciškonai, perėmę laikraščio leidimą, jį perkėlė leisti į Brooklyną, sujungę jį su *Amerika* ir *Lietuvos Žiniomis*.

Antanas Kneižys dar plačiai veikė Lietuvos Vyčiuose. Nuo 1934 turėjo savo radijo programą. Šiai radijo valandai vadovavo iki 1954 metų, kol įsikūrė Petro Viščinio vadovaujama radijo valandėlė "Laisvės Varpas". Antanas Kneižys mirė 1970 m.

Darbininko laikraštyje buvo plačiai rašoma apie Kneižio šeimą, apie sūnų Antaną, kad jis lanko kunigų seminariją.

Kun. Antanas P. Kneižys lankė Šv. Jono seminariją Bostone. Kunigu įšventintas buvo 1951 m. balandžio 11.

Jam teko dirbti ir lietuviškose ir nelietuviškose parapijose. Jo kursas buvo dar du lietuviai: kun. Juozas Svirskas, kun. Edmundas Sviokla.

Kun. Antanas vikaravo Šv. Kazimiero parapijoje Brocktone, paskui Šv. Petro lietuvių parapijoje Bostone. Čia jis suorganizavo jaunimo orkestrą. Orkestras dalyvaudavo paraduose, įvairiuose konkursuose. Panašų

tuvos Aukščiausioji taryba, pasiskaidamas apie netikslus pilietybės ir nuosavybės įstatymus. Dar esą įsigalėję komunistai ir silpnina Lietuvos demokratinę valdžią. Palietė ir Lietuvos kariuomenės organizavimo klausimą, iškėlė, kokie pavojai jai gresia, minėjo, kad lietuviai karininkai, tarnavę Amerikos kariuomenėje ir išėję į atsargą, nori padėti Lietuvai suorganizuoti savo kariuomenę, bet to ne-

orkestrą jis buvo suorganizavęs ir Šv. Mykolo parapijoje Hudsonne. Tai buvo gražus jaunimo auklėjimas, išmokę juos ne tik muzikos, bet ir kolektyvinio darbo ir drausmės.

Kun. Antanas Kneižys turėjo ir savo dėdę kunigą Steponą Povilą, kuris taip pat Amerikoje buvo baigęs mokslus, klebonavo Norwoode Šv. Jurgio lietuvių parapijoje nuo 1930 m. rugsėjo 5 iki 1947 metų gegužės 27, kada jis staiga mirė, nesulaukęs savo brolelio primicijų.

Per kun. Antano Kneižio laidotuves kun. Vincentas Valkavičius, dabartinis Norwoodo lietuvių parapijos klebonas, pasakė pamokslą. Prisiminė ir velionio kunigo primicijas, kurios įvyko prieš 40 metų, Jose dalyvavo ir prel. Jonas Ambotas, Švč. Trejybės parapijos klebonas iš Hartford, CT, karštą patriotinį pamokslą pasakė kun. Jonas Vaitiekūnas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas iš Providence, RI. Parapijos chorui vadovavo vargonininkas Vaclovas Kaman-tauskas.

Gedulingos mišios buvo aukojamos lapkričio 13 Šv. Jurgio lietuvių parapijoje, Norwoode. Jose dalyvavo vysk. John Mulcahy, su šešiais koncelebrantais, kurių tarpe buvo keli lietuviai: pamokslininkas kun. Juozas Svirskas, kun. Edmundas Sviokla, kun. Albertas Kontautas ir vietinis klebonas kun. Vincentas Valkavičius.

Velionio giminaičiai skaitė Šv. Rašto ištraukas ir nešė aukas. Pabaigoje sesuo Angelė padėjo visiems už pareikštą užuojautas, dalyvavimą laidotuvelyje. Po apeigų kapinėse dalyviai sugrįžo į Šv. Jurgio fundatorių salę, kurioje parapijos moterys surengė vaišes.

Nuliūdę liko broliai Pranas iš Burlington, MA, ir Vincentas iš Lancaster, PA, seserys Angelė Keyack iš Californijos ir Marytė Kelley iš Fairfield, CT.

leidžia Amerikos įstatymai. Mėgina jie gauti leidimą iš kongreso.

Paskaita buvo įdomi, gražiai paskaityta, patraukusi visų dėmesį. Publika mielajam svečiui ilgai plojo.

Jo kalba spausdinama atskirai. Pradedama šiame numeryje. Verta su ja susipažinti. Po paskaitos trumpą sveikinimą

(nukelta į 8 psl.)

Mylimai Motinai

A. A. ELZEI ŠILBAJORIENEI

mirus, mūsų mielą bendradarbį Algimantą Šilbajorį, jo šeimą ir kitus artimuosius liūdesio valandose nuoširdžiai užjaučiame.

Darbininko Redakcija
Darbininko Administracija
Pranciškonų Spaustuvė

A.A. ELZĖ ŠILBAJORIENE,

buvusi Sibiro tremtinė, mirė lapkričio 27 d., sulaukus 90 metų amžiaus.

Atvykusi į Ameriką, 24 metus gyveno pas sūnų Algimantą Richmond Hill, NY. Sibiro tremties ir senatvės ligų palaužta, paskutiniu laiku sirgo ir kentėjo ligoninėse.

Nuliūdime liko sūnūs Rimvydas ir Algimantas, marčios, 4 anūkai, 5 proanūkiai.

Atsisveikinimas su velione buvo gruodžio 3 M. Shalins laidojimo koplyčioje. Gruodžio 4 po pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje buvo sudėginta. Pelnai sūnų pastangomis bus nuvežti į Lietuvą palaidoti.

Abu sūnūs ir kiti giminės nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie užjautė, paguodė maldomis ar aukomis ir suteikė pagalbą sunkiose valandose.

Rimvydas ir Algimantas
Šilbajoriai su šeimomis

Rašytojas Jurgis Jankus Vilniuje prie Neringos viešbučio, kuriame išgyveno 6 savaites. Nuotr. Algimanto Žičiūno

RAŠYTOJAS JURGIS JANKUS LANKĖSI LAISVOJE LIETUVOJE

Rochestery, NY, gyvenęs rašytojas Jurgis Jankus buvo išvykęs į Lietuvą, kur išbuvo 6 savaites. Pagrindinė būstinė buvo Neringos viešbutyje Vilniuje. Iš ten važinėjo po kraštą su literatūros vakarais. Jų buvo net 9. Užsitedavo apie porą valandų. Dalyvavo televizijos, radijo programose, įvairių projektų svarstyme.

Iš Palangos jis nuvažiavo į Žemaičių Kalvariją, pakelė aplankydamas "Absurdo" ir akmenų muziejus. Žemaičių Kalvarijoje svečiavosi gimnazijoje,

aplankė poeto Vytauto Mačernio kapą, jo muziejų, ten gyvenančią prof. A. Maceinos dukrą, medicinos daktarę Danutę.

Jo raštų nauja laida

Lietuvoje nauja laida leidžiami jo raštai. Jis yra prirašęs gana daug. Yra pasirašęs, berods, 9 sutartis. Jo apsilankymo proga "Vagos" leidykla išleido jo tris romanus vienoje knygoje. Tai pirmieji jo romanai: *Egzaminai*, išleisti 1938; *Be Krantų*, išleisti irgi 1938; *Naktis ant mory*, išleista jau Vokietijoje 1948 metais.

DARBININKAS

Redakcija (718) 827-1352
 Redakc. FAX .. (718) 827-2964
 Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
 Vienuolynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas (718) 827-7932
 Salė (kor.) (718) 827-9645
 Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židinyje ši savaitgalį: Korpi! New Lithuania New Yorko vienetą rengia korporacijos 69-tas įkūrimo metines gruodžio 7 dieną Kultūros Židinyje. Pamaldos pranciškonų vienuolyno koplyčioje 11 val. Mišias aukoja poetas Tėvas Leonardas Andriekus. Po pamaldų mažojoje salėje įvyks minėjimas, skirtas prisiminti visus vyriausios valdybos pirmininkus, garbės filisterius, garbės narius ir korporacijos rėmėjus. Po minėjimo užkandžiai ir pabendravimas. New Yorko lietuviškoji visuomenė kviečiama dalyvauti.

Lietuvos ambasados adreso reikalau. Spalio 18 d. Darbininko Nr. 40 buvo atspausdintas Lietuvos ambasados Washingtone skelbimas — padėka, išvardinant aukotojus. Tenai buvo įdėta ir iškarplė su adresu bei reikalavimais įrašyti žinios, norint palengvinti nusiųsti auką. Daugelis skaitytojų dabar kreipiasi į redakciją, prašydami suteikti ambasados adresą, nes tą Darbininko laidą paskaitę, patį laikraštį išmetė. Besidomintiems pakartojamas ambasados adresas: Embassy of Lithuania, 2622 16th Street, N.W., Washington, D.C. 20009, o šio Darbininko 6-tame puslapyje pakartojama ir pati iškarplė, kuria kviečiame pasinaudoti.

KASA, lietuvių kredito uniija, skelbia naujas patarnavimų valandas New Yorko skyriuje Richmond Hill, N.Y. Prašome skaityti Kasos skelbimą 6-tame puslapyje.

Kalėdiniai siuntiniai į Lietuvą dar priimami per Baltia Express Co. Žiūrėkite Baltia Express Co. naują skelbimą šiame Darbininko numeryje 6-tame puslapyje.

Mergina (legali imigrantė iš Lietuvos), kalbanti angliskai, ieško kompiuterio programuotojos, operatorės ar buhalterės darbo. Skambinti vakarais tel. 718 277-7277.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G.T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

Kalėdų ir Naujų Metų švenčių proga, kaip ir anksčiau, skaitytojai yra kviečiami sveikinti savo draugus ir artimuosius per Darbininką. Jūsų sveikinimas iš karto pasieks didesnį sveiknamųjų skaičių, o Jūs sutapatysite laiką. Už pridedamą auką spaudai stiprinti iš anksto dėkojame.

KŪČIŲ ŠTALAS SU "ŽAIBO" pagalba pristatytas į namus \$100.00. ŽAIBAS NR. 12. 10 sv. miltų, 5 sv. cukraus, 1 sv. aguonų, 1 sv. cinamono, 39 oz. kavos pupelių, 1 dež. razinų, 1 dež. slyvų, 64 oz. aliejaus, 1 dež. šventinių šokoladinių saldainių. Kreiptis: "ŽAIBAS" 9525 SO. 79th AVE, HICKORY HILLS, IL 60457, TEL. (708) 430-8090. žr. psl. 6.

Vyras (legalus imigrantas iš Lietuvos) 27 metų, ieško bet koksio darbo. Skambinti vakarais tel. 718 277-7257, prašyti Andrių.

POETAS KORNELIJUS PLATELIS NEW YORKO KULTŪROS ŽIDINYJE

(atkelta iš 1 psl.)

guoja, atskleidžiami naujus vaizdus. Eilėraščiai ilgi, kartais priimena balades. Nevengia ir religinių temų. Paskaitė apie Kražių skerdynes, kur buvo lyg koks apmąstymas apie Kristaus kančią, 1863 metų sukilimą. Lietuvos poetams madinga surrealistiinė nuotaika. Dažnai sumaišomi planai, metai, nuotaikos. Poezijoje ieško mūsų buities prasiskleidimo ir jos esmės. Eilėraščiai panašūs lyg į kokius eseistinius apmąstymus. Turėjo vieną knygą ir esė parašęs.

Daug kas klausinėjo apie teatro gyvenimą, apie kasdienos gyvenimą, kainas, gyvenimo būdą ir nuotaikas.

Pokalbis užtruko daugiau kaip dvi valandas. Po jo visi pasivažiavo užkandžiais ir kavute. Tada visi perėjo į mažąją salę, kur vyko dailininkės Marijos Žukauskienės paroda. Svečias ir ten pasirodė, atidarymui paskaityti

damas eilėraštį.

Gaila, kad jau dabar sunku surengti didesnius literatūros vakarus ar šventes. Sumažėjo dėmesys sava literatūrai, sumažėjo ir klausytojų skaičius. Tačiau, kas atsilankė į šią popietę, tikrai buvo patenkintas, nes poezija atneša daug minčių, praturtina klausytoją. Visada džiaugiamės savais kūrėjais, kurie įprasmina mūsų gyvenimą savo kūriniais, praturtina lietuvių literatūrą. Ir tase sunkiose sąlygose poetas išsilaikė dvasiniai nesugriuvęs ir fiziškai nepažūvęs. Buvo gavęs džiova, turėjo gydytis sanatorijoje. Tik poetinis išsiskyrimas, nauji kūrybos plotai jį pakėlė ir subrandino.

Poetas yra jaokus, paprastas, su visais mieliai šnekasi, kiekvienam surasdama draugišką žodį. Sėkmės jam ir jo kūrybai! (p.j.)

NEW YORKO LIETUVIAI PAMINĖJO LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĘ

(atkelta iš 7 psl.)

sių metų iškilmių Kauno karo muziejaus sodelyje, kai ten buvo atstatytas nežinomojo kareivio kapas, palaidotas nežinomas karys, paskui grojo orkestras, žygiavo uniformuoti gražūs vyrai.

Vaizduojantės iš Lietuvos

Spaudoje skelbta, kad bus parodytos vaizduojantės iš Lietuvos, kaip Lietuvoje paminėta kariuomenės šventė. Tas vaizduojantės pagamino ir čia atvežė fotografas-filmininkas Viktoras Kapočius. Jas techniškai parodė Gerimantas Penikas. Ant stalo buvo padėtos dvi televizijos, padėti kampu, kad matytų visa salė. Abiejose televizijose buvo rodoma tuo pačiu laiku ta pati programa.

Pirma ir buvo Lietuvos kariuomenės šventė. Ir kaip nuostabu, kad taip greitai susiorganizavo savanorių kariuomenė. Buvo jos paradai, orkestras grojo lietuviškius maršus, žygiavo daliniai pro tribūną, kurioje buvo Vytautas Landsbergis.

Buvo parodytas ir neilgas filmas apie policijos šventę Vilniuje. Tai šventė buvo spalio 2 — Angelų Sargų dieną.

Trečias filmas buvo iš praėjusio

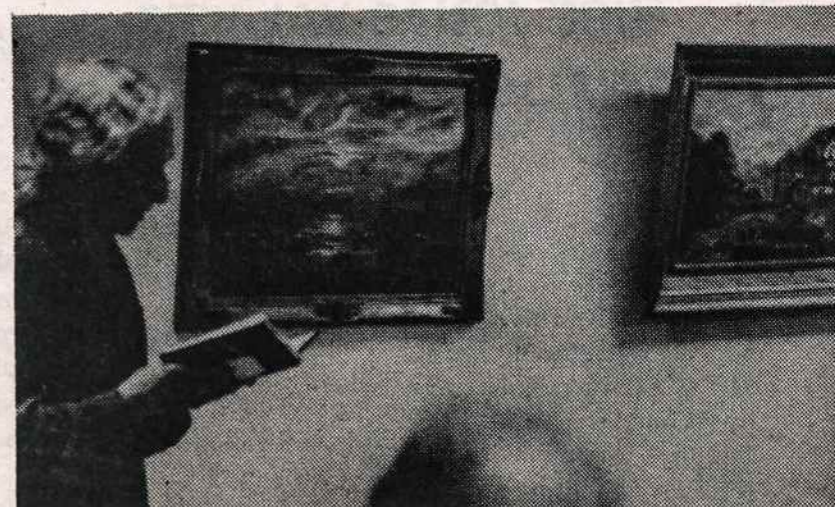
DARBININKO KALENDORIUS 1992 metams išleistas su graži spalvotu paveikslu, vaizduojančiu istorinę dieną lietuvių gyvenime — rugsėjo 17-tą, kada Lietuva, kartu su Latvija ir Estija, buvo priimta į Jungtines Tautas. Paveiksle matomas tas momentas, 6 val. 20 min. vakare, kada suplėšavo Lietuvos trispalvė. Prie Lietuvos vėlavos stovi Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, JT ambasadorius Anicetas Simutis ir kt. Kalendaris bus išsiuntinietas visiems Darbininko skaitytojams ateinančią savaitę.

RAŠYTOJO S. ZOBARSKO BIBLIOTEKA

Išmirus visiems šeimos nariams, rašytojo Stepo Zobarsko namas buvo parduotas su ten buvusia biblioteka. Naujasis savininkas bibliotekos nemokamai nedavė. Reikėjo ją išpirkti. Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba sumokėjo 2000 dol. už knygas ir rankraščius.

Visa biblioteka jau yra per-

du jauni vyrai ieško bet koksio darbo. Gali dažyti kambarius, dirbti statybos ir remonto darbus. Kreiptis telef: 908-862-8372.

Dail. Marija Žukauskienė skaito savo dailės parodos atidaryme. Nuotr. Vytauto Maželio

DAILĖS PARODA KULTŪROS ŽIDINYJE

Lapkričio 16 Kultūros Židinyje buvo surengta sudėtinė dailės paroda. Buvo išstatyta dail. Marijos Žukauskienės tapybos 27 darbai ir apie tiek Giedrės Kulpinės sidabro ir gintaro papuošalų. Parodą rengė Kultūros Židinio administracija.

Parodą 7 v. pradėjo Antanas Mičiulis, Kultūros Židinio valdybos pirmininkas. Jis pakvietė Paulių Jurkų pristatyti tos dienos brangų svečių — poetą, Švietimo ir kultūros viceministerį Kornelijų Platelį.

Jis pasidžiaugė, kad išeiviai sugeba dirbti ir kurti meno vertybes ir tai parodos atidarymo progai paskaitė vieną savo eilėraščių, kuris tikrai derinasi prie pakilus nuotaikos. Po to žodį tarė pati dailininkė Marija Žukauskienė. Ji paskaitė trumpą ir linksną feljetoną — pakeiskime savo draugijos pavadinimą. Feljetonas sukurtas Lietuvoje.

Žmonių į atidarymą atsilankė

apie šimtinę. Svečias buvo pavaišinti šampanu, kava ir pyragaičiais. Marija Žukauskienė beveik kasmet rengia savo parodas, ir žmonės mėgsta jos tapybos darbus, jos gamtovaizdžius — geles, jūrą, žiemas. Šioje parodoje ji pardavė dešimt darbų. Tai ir liudija, kad ji turi pasisekimą žmonių tarpe.

Giedrės Kulpinės parodoje nebuvo, ji buvo išvykusi į Meksiką. Jos darbai pasižymi elegantiška forma, graži stilingu atbairgimu — gintaro ir sidabro deriniu. Tai įvairūs papuošalai, kurie irgi turėjo gerą pasisekimą.

Paroda nedidelė, užėmė tik apatinio aukšto pirmąją dalį, bet vietos ir erdvės užteko. Buvo gražiai sutvarkyta ir sklaidžiai praėjo.

Kultūros Židinyje ir tokiu būdu telkia lešas, kad galėtų išsilaikyti. Parodą reikia laikyti pasisekusi. (p.j.)

JDOMI INDŪNŲ PARODA GAMOS ISTORIJS MUZIEJUJE

Gamos istorijos muziejuje (Museum of Natural History, Central Park West ir 79th Street, Manhattan, NY.), spalio 18 atidaryta įdomi šiaurės vakarų prie Pacifiko Kwakiutl indėnų paroda, kuri tęsis iki vasario 23 d. Ši indėnų grupė yra labai originali su savo kultūra, liaudies menu.

Parodą su tvarkė meno istorikė ir šios parodos kuratorė dr. Aldona Jonaitis, kuri yra dukra Demie Jonaitis, buvusios Bridges žurnalo redaktorės.

Parodą verta aplankyti. Ten demonstruojami indėnų tautiniai šokiai.

Informacijos telefonas 212 769-5000. Įėjimas 5 dol., vaikams 2.50 dol. Parodą galima

Dr. Aldona Jonaitis

lankyti nuo 10 v.r. iki 5:45 popiet, penktadieniais ir šeštadieniais nuo 10 v.r. iki 8:45 v.v.

JAUNIMO ŠOKIAI KULTŪROS ŽIDINYJE

Jau treči metai, kaip New Yorko Lietuvių Atletų Klubu tinklinio sekcija suruošia Padėkos dienos šokių jaunimui (Turkey Dance). Šokiai praėjo labai sėkmingai.

Visiems gardžiai pavalgius Padėkos dienos pietus, jaunimas rinkosi į Kultūros Židinio mažąją salę pasilinksinti, susitikti su pažįstamais ir draugais. Salė buvo papuošta, ir visi linksminosi, muzikai grojant.

Įdomu buvo matyti sportininkus, daugumoje tinklinio

žaidėjus ir žaidėjas. Buvo ir vietinio jų pažįstamų amerikiečių jaunimo ir gana daug naujai atvykusio jaunimo iš Lietuvos.

Malonu matyti, kad komiteto įdėtas darbas buvo sėkmingas. Ši komitetą ir jo darbuotojus sudaro: Jonas Jankauskas, Linas Eitmanas, Audra Gintautaitė, Gina Jankauskaitė, Laima Jankauskaitė, Aras Vebeliūnas, Darius Stankūnas, Regina Senken, Kenneth Kazokas.

Tokio pobūdžio šokių ši grupė rengia bent tris-keturis kartus per metus. Malonu matyti, kad jie stengiasi ir dirba. Linkime jiems ir toliau sėkmingai veikti. (j.š.)

ŠVENTINIS IŠPARDAVIMAS

Artinantis šventėms, *Lithuanian Sashes* (lietuviškos juostos) A. ir A. Tamošaičių knyga — atpiginta. Tu pasiuo simu nuo JAV \$44 sumžinta iki JAV \$39. Perkant 3 knygas ir daugiau — tik JAV \$33 už knygą, įskaitant persiuntimo išlaidas. Puiki lietuvių tautinės dailės dovana Kalėdų švenčių ir kitomis progomis. Užsakymus siųsti: Lietuvių Tautodailės Institutas, 1573 Bloor St., West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada.

"ŽAIBO," NR. 4 SU PRISTATYMU Į NAMUS 1 gal. WES-SON alyvos, 216 vienetų arbatos, 5.5 oz. basil, 2 oz. lauro lapų, 8 oz. cinamono lazdelių, 16 oz. malto cinamono, 18 oz. paprika, 16 oz. rupių pipirų, 16 oz. juodųjų pipirų ir 5 lb. ryžių. **KAINA \$100.00.** "ŽAIBAS", 9525 S. 79th Ave., HICKORY HILLS, IL 60457, TEL. (708) 430-8090.